

ELLENZEK

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár,
Jókai-u. 16., I. em. Telef.: 11—09. Nyomda: Egye-
tem-u. 3. sz. Telef.: 29—23. Csekk száma 72056

ALAPITOTTA:
BARTHA MIKLÓS

Kiadótulajdonos: „PALLAS SAJTÓVÁLLALAT”
Rt. Kolozsvár. Előfizetési árak: 1 hóra 3.20 P.,
negyedévre 9.20, félévre 18.40, egy évre 36.80 P.

Az egész arcvonalon megtört a szovjet támadása

Kemény harcban verték vissza honvédeink az oroszokat

A Daily Mail tudósítója szerint éhhalál fenyegeti a Szovjetet

A keleti arcvonalról érkező legújabb jelentések a német stratégia újabb fényes eredményeiről számolnak be. A közel két teljes hónapon át tartó orosz óriástámadások összeomlottak és a szovjet lélekzetét vesztve kénytelen ugyszólván az egész arcvonalon beszüntetni támadásait. A megrendült szovjethadsereg ellen most a németek indulnak teljes erővel támadásba és mérhetetlen veszteségeket okoznak az ellenségnek. A súlyos harcokból a magyar honvédség is ragyogóan vette ki részét és a nagy Don-kanyarban teljesen visszavetette az összesített erővel támadó ellenséget.

Mint azt legutóbb is már megírtuk, a novemberi nagy orosz támadások megindulásakor a német hadvezetőség a „halogató védelem” módszerét alkalmazta, azaz a nagy erővel fellépő ellenség támadását könnyed mozgással fogta fel és engedte, hogy az „betörjön” az arcvonalba. A mérhetetlen orosz térségben, a mélységben tagozott arcvonalon, egy-egy ilyen „betörésnek” legfeljebb harcászati jelen-

tősége volt, de hadászati eredményt nem jelentett. A „betört” szovjet csapatok kifizultak, beszorultak a német és szövetségesük ugynevezett „sündisznóállásai” közé, amelyek azután elvágták összeköttetésüket hátrafelé és kitalancsolták semmisítették meg az előretört ellenséget. Ez a módszer a legkisebb erőfeszítést igényelte és a legkevesebb veszteségekkel járt német részről, bár így is nem egy ízben óriási méretű csaták alakultak ki, különösen a páncélos fegyvernemek között.

A szovjethadsereg, most már kéthavi szakadatlan támadás után, amit a német hadvezetőség pergetőtüzszerű kisméretű ellentámadásai nehezítettek, kénytelen kiadni kezéből a kezdeményezést és a középső arcvonalszakaszon leállította támadásait. A német stratégia következtében elszorított óriási vér- és anyavesztés megsemmisítette cselekvési lehetőségét és a legközelebbi jövő mutatja meg, hogy a német hadvezetőség az új helyzetben mit fog cselekedni.

A középső szakaszon a szovjet teljesen beszüntette támadásait

BERLIN, január 15. (MTI.) A Nemzetközi Tájékoztató Iroda a következő tudósítást közli a keleti harcok helyzetéről: Azok a szokatlanul nagy veszteségek, amelyeket a bolsevisták a legutóbbi napokban támadásaik újakezdése és kiterjesztése során szenvedtek és amely támadásokban mindenekelőtt páncélosaik, nehéztüzérségeik és repülőgépeik jelentékeny részét elvesztették, a szovjetvezetést a tömeges harcra vetés jelentős korlátozásra kényszerítették. A bolsevisták így szerdán csaknem teljesen abbahagyták támadásaikat a Kaukázus nyugati részén, a nagy Don-kanyarban és csaknem az egész középső szakaszon a velükijelükéi térségig. Megállapították, hogy az arcvonalnak ez utóbbi szakaszáról nagyobb kötelékeket elvonnak, hogy kiegyenlítsék nagy veresztésüket az északra és délre csatlakozó nagy arcvonalterületeken. A Kaukázus nyugati részén a szovjetcsapatok csak kisebb előretörésekre szorítkoztak, amelyeket sorra elhárítottunk. A német és a szövetséges repülők nappali támadása Novorosszijszk térségén súlyos veszteségeket okozott a bolsevista csapatoknak. Rövid légi ütközetben négy Rata-repülőgépet és 9 bombázót lelőttek.

Német katonai körök a magyar csapatok hősiességéről

BERLIN, január 15. (MTI.) Német katonai körökben kiemelik a magyar csapatok hősiességét a doni arcvonalon. A szovjetcsapatok két nappal ezelőtt megkezdtek Voronyezstől délre régóta előkészített nagy támadásukat, amelyet rendkívül heves tüzérségi tűz vezetett be.

A támadás azonban nem is tudott kibontakozni, mert a német és a magyar csapatok teljesen felkészülten várták a támadókat és erős harcokban visszavetették a szovjet támadó léleket. A szovjet-orosz csapatok óriási veszteségeket szenvedtek és visszavonultak. Nagy áldozatok árán csupán egy helyen tudtak betörni vonalainkba, de ott is azonnal elzárták előttük az utat.

Összeomlottak a magyar csapatok állásai ellen intézett ellenséges támadások

BERLIN, január 15. (MTI.) A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának:

A véderő főparancsnoksága közli: A Kaukázus nyugati részében az ellenség előző napi súlyos veszteségei után csak szörvénys és egymástól független támadásokat kísérelt meg, amelyeket csapataink visszavetettek. A Kaukázus és a Don között, valamint a Don-vidéken kudarcba fulladtak az ellenség folytatódó tá-

madásai. A harcok során 26 szovjet harcokcsit semmisítettünk meg. Sztalingrád vidékén a német csapatok hősiességével harcokban erős gyalogsági és páncélos támadásokat hárítottak el. A légihaderő a földi hadműveletek súlypontjain beleavatkozott a harcba. Az ellenségnek a Voronyezstől délre levő magyar csapatok állásai ellen megkísérelt támadásai összeomlottak.

Az Ilmen-tótól délkeletre és a Ladoga-

tótól délre tovább folynak a harcok. Liviában német és olasz vadászpilóták 11. a légvédelmi tüzérség pedig 3 ellenséges repülőgépet lőtt le. Két német gép elvesztett. Tunisban visszavertük az ellenség megismételt előretörését. Német és olasz repülőkötelékek ellenséges utánpótló osztagokat és csapatgyülekezéseket ugrasztottak szét. A támadások az ellenség légi támaszpontjain jelentős károkat idéztek elő. A nappali órákban megkísérelt brit légítámadások során a megszállt nyugati területek fölött 5. az Északi-tenger vidékén pedig 2 ellenséges repülőgépet lőtünk le. A késő esti órákban brit repü-

lőgépek támadást intéztek Nyugat-Németországra, mindenekelőtt pedig Essen városára. A polgári lakosságnak a támadás következtében veszteségei voltak. A ledobott bombák túlnyomórészt lakóházakat rongáltak meg. Éjszakai vadászaink és légvédelmi ütegeink a támadó gépek közül ötöt lelőttek. Német harci repülőgépek szerdán a nappali órákban Anglia délkeleti partvidékének berendezéseit bombázták. Az éjszaka folyamán pedig Sunderland városát és hajógyárát támadták meg. Repülőink kiterjedt tüzeket figyeltek meg.

Nehéz páncélosok támadása omlott össze Sztalingrádnál

A Terek-folyó vidékén különféle helyeken és különböző erőkkel próbálkozott az ellenség összefüggés nélküli támadásokkal, de mindenhol visszavertük. A sztalingrádi megerősített arcvonal szerdán is helytállt a bolsevisták nehéz páncélosokkal folytatott támadásaival szemben. Egyes betöréseket a nyomban meginduló ellentámadásokkal elkeseredett harcok után rendbehoztunk. Magában Sztalingrádban megállapítható volt a szovjetkiserődök legénységének fokozódó rohamcsapattévékenysége.

A Volga és a Don között szerdán az ellenség heves támadásai mind összeomlottak a német vonalak előtt. Egy német ellentámadás jelentős területi nyereséggel járt. A Don nagy kanyarulatában a nap általában nyugodtan telt el. A balszárnyon német páncélosok támadása, bár az elhárítás erős és a terep rendkívül nehéz volt, gyorsan tért nyert. A támadásra készenlétbe helyezett bolsevik

kötélékeket megleptük és szétszortuk. Saját páncélosaink és páncélos vadászkötélékeink jó együttműködésével folytán 15 szovjetharcokcsit elpusztítottunk. Repülőink támadásokat intéztek az arcvonal közelében lévő célpontok, valamint a bolsevisták hadászlopai és pótlásának forgalma ellen. A Don középső szakaszáról csak a Szovjet egyes páncélos támadásairól érkeztek jelentések. Az ellenség ezekben két harcokcsit vesztett.

HEVES CSATÁK A MAGYAR ARCVONALSZAKASZON

Az arcvonal magyar szakasza előtt nem csökkenő hevességgel továbbfolynak a váltakozó harcok egy betörési helyért. Az arcvonal többi részén teljes nyugalom volt. Velükie Lukinál a német támadó csoport továbbra is nyert és minden oldalról származó támadást visszavert. Velükie a harc szerdán nem csökkenő erővel továbbfolyt. (MTI.)

Kudarcba fulladt a tuniszi arcvonalon a szövetségesek páncélos támadása

RÓMA, január 15. (MTI.) A Stefani iroda közli az olasz fegyveres erők főhadiszállásának 964. számú jelentését:

Libiában a homokviharok mellett is kölcsönösen heves légitévékenység volt. Az ismételt harcok során a tengely vadászpilótái 11 ellenséges repülőgépet lőttek le. Előző ötöt az olaszok, hatot pedig a németek. Rége volt a sikerben a 4. olasz vadászrezdnek, amely 2 négymotoros repülőgépet elpusztításával elérte 500-ik léggyőzelmét. Három további ellenséges gépet az olasz és a német légvédelmi ütegek pusztítottak el. Az ellenség lakott helyek ellen intézett légibombá-

zásai némi veszteségeket okoztak a lakosság körében. Az anyagi kár nem jelentékeny.

A tuniszi arcvonalon kudarcot vallottak az ellenség páncélos osztagoktól támogatott ismételt támadásai. Több ellenséges harcokcsit elpusztítottunk. Egymást követő hullámokban sikeres támadásokat intéztünk ellenséges csapatoszlopok és gépkocsitáborok ellen és mintegy 10 gépjárművet felgyújtottunk. Erélyesen bombáztunk továbbá Algir és Bone kikötőberendezéseit is. A január 12. közleményben egy hiányzóknak jelentett repülőgép viszálerkezett támaszpontjára.

Meggyezés jött létre Laval és Déat között

PÁRIS, január 15. (MTI—Stefani.) Laval miniszterelnök és Marcel Déat három óra hosszat tartó tanácskozást folytattak, amelyek során — mint az Oeuvre jelenti — áthírdták az eddigi különbségeket, amelyek nézetekben fejeződtek ki. Francia politikai körök értesülése szerint Laval megengedte Déat-

nak, hogy a megszállt területen a légióhoz hasonló miliciát szervezzon. A meg nem szállt területen szervezett légió és a megszállt területen szervezett milícia azután egyesülni fog és új párt alapja lesz, amelyre Laval felépíti belpolitikáját.

Közelkeletli helyzetjelentés

ISZTANBUL, január 15. (TP.): A rendkívül mozgékony közelkeleti angol-szász propaganda időről-időre diadalmaszkodva jelezi, hogy a közelkeleti országokban a közlekedési vonalak rendkívül megjavultak. Minthogy a közelkeleten mind erősebb lesz az amerikai elem, ezen vívmányok kimutatásában a számok egyre nagyobb szerepet játszanak. Vasúti és országúti kapcsolatok ezer és ezer kilométerekben adnak meg. A külvilág számára ez rendkívül csodálatra késztetően hangzhatik, azonban a közelkeleti országok lakosságának szemében közben egyre jobban tragikus kérdéssé válik a közlekedésnek eddig égető ügye. Az új közlekedési vonalak ugyanis kizárólag a stratégiai célok szolgálatában állnak azon idegen hatalmak felügyelete alatt, amelyek rendes időben is a közlekedési országok amugy is csekély szállítási lehetőségeit a maguk számára aknázták ki. Az új vasútvonalak ellenére Egyiptomban még mindig raktárakban van felhalmozódva az áru, mert nem lehet elszállítani. Irakban sem más a helyzet. A Nilus és a Tigris folyami közlekedését a katonai hatóságok lefoglalták.

Legjobban Iran szenved a „nagyvonalú” és igen sokat dicsőített utépítés következtében. Iran életereit teljesen eltorlaszolták a hadianyagszállítások. Sem délről, sem nyugatról nem juthatnak az országra annyira fontos áruk Iran területére, úgy, hogy a lakosságnak teljesen közbübs, hogy a sardabadi veszélyes és meredek hegyi szoroson át, amely Bagdadot Hamadannal köti össze, ma háromszorosan kiszélesített utvonal vezet, vagy, hogy a vasútépítés csakhamar elérte Teheriszt, továbbá, hogy sok utszakaszt aszfaltoltak, amint az angol jelentések többkevesebb túlzással állítják.

A decemberi éhségáldozás és a kormányának meg a megszálló hatalomnak erre következő ígéretei ellenére az élelmi nehézségek sem nem enyhültek, sem nem szűntek meg. Bár közben nem érkeztek újabb zavargásokról jelentések, ezt azonban csupán a legerősebb katonai nyomásra lehet visszavezetni. A rendőri záróra még mindig megköti a forgalmat és este 9 órától kezdve minden kihalt. A kereskedők árukészleteinek bejelentésén kívül most már a magánháztartások élelmiszerkészletét is be kell jelenteni. A kiosztott kenyéregyeket hivatalos úton újból vizsgálodulják, amint hogy általában az állam úton erőszakolt jótékonyági ügy, amely néhány hónap óta a hivatalos közlemények négyötödét foglalja le, azt a beírást kelti, hogy a felfújt állami felkészültség és az amerikai szakértők egész haderejének munkája ellenére még mindig a magán, vagy karitatív kezdeményezéssel kívánják az életet Iranban fenntartani.

December végén azután Ahmedj vezérőrnagyot, aki hosszú éveken át jelentéktelen tisztséget töltött be és rendkívül erőszkos ember hírében áll, hadügyminiszterré nevezték ki. Tizenkét magasrangú rendőrtisztnek a miniszterelnök parancsára nyugdíjállományba kellett vonulnia s röviddel ezután ugyanazon vonalra helyi figyelmeztetett minden tisztviselőt, hogy a nyugdíjaztatás vár rájuk, ha a kormány rendszabályaival szembe nem néznek, sőt mezevoniák nyugdíjukat is. Ha ezen rendszabályokon kívül tekintetbe vesszük a mezevoniák nyugdíj törvényét, azv mind tisztáshá válik az a beírást, hogy az egy esztendővel ezelőtti kényszer alatt elvállalt orosz-angol-irani szerződésnek ma általános gyűlöletben kell részesülnie.

FANTASZTIKUS DRÁGULÁS CSUNGKINGKINÁBAN

SANGHAI, január 15. Az Associated Press amerikai hírgyűnkés csungkingi levelezője beszámolója szerint az ottani gazdasági helyzetéről. A létfenntartási költségek — írja többek között — fantasztikus magasságra emelkedtek. Az egész csungkingi területen találtak már nagy blávt szenvedő nversányakban, mint gépekben és alkatrészekben és. Mindez annak a következménye, hogy Csungkingot elvágták a külvilágtól, mert Csungkingkína gazdasági élete legnagyobb részét a tengerentúli áruszállítványoktól függött. Csungkingkína ezúlszerint egyetlen szleledési vonala az Indiába vezető láci ut, rajon természetesen csak eleve szö tömeű árut lehet szállítani.

Négylovas hintó

Négylovas hintó

Négylovas hintó

a CORVINBAN ma u oljára!

Holnap

premier:

Csókolj

meg!!!

Lemondott Olaszország kínai engeményeiről és területen kívüli jogairól

NANKING, január 15. (Stefani.) Taliani, Olaszország nankingi nagykövét Vangcsinvei miniszterelnök kihallgatáson fogadta. Az olasz nagykövét ez alkalommal közölte az államelnökkel a kormányától kapott utasítás tartalmát, amely szerint Olaszország visszaszármaztatja kínai engeményeit és lemond kínai területen kívüli jogairól. (MTI.)

A tengerentúli bevétel csökkenése miatt

Ötszázezer kisegítő mezőgazdasági munkást kell Angliában tavasszal munkába állítani

LISSZABON, január 15. (Stefani.) Hudson angol földművelésügyi miniszter a Daily Telegrap tudósítója előtt kijelentette, hogy Anglia újabb belső csata küszöbén áll, amelyet minden áron meg kell nyerni. E csata a mezőgazdasági hadjárat. Ha nem sikerül az év folyamán 500.000

kisegítő mezőgazdasági munkást beállítani a termelés fokozására, akkor az ország súlyos élelmiszeri válságba jut. A termelés fokozása azért is sürgősen szükséges, mert a jelentékeny hajótörvesszeség következtében csökkent a tengerentúli behozatal. (MTI.)

Királypárti összeesküvést leplezték le Francia-Északafrikában

MADRID, január 15. (DNB—MTI.) Az algiri rádió jelentése szerint Francia-Északafrikában királypárti összeesküvést fedeztek fel. A királypártiak, a jelentés szerint, Északafrikában francia monarchiát akartak létesíteni és a bizonyos idő óta Algirban tartózkodó francia trónkövetelőt, Páris grófját királlyá akarták kikiáltani.

A dohányjövődék tájékoztatója szerint

Van elég dohány - nincsen ok halmozásra

Az utóbbi napokban átmeneti nehézségek mutatkoztak egyes dohánygyártmányok beszerzésénél és így a dohányosok körében fellépett a háborús idegbetegség: a halmozási láz. Sokan többhavi szükségletüket igyekeztek beszerezni, így mások még egy napig adagjukat sem voltak képesek megvásárolni. Ezekből a jelenségekből a közönség egyrésze azt a következtetést vonta le, hogy dohányhiány van, illetve valamilyen korlátozás készül. Beavatott helyről kapott értesülés szerint a dohányfogyasztás az utóbbi évben csaknem megkétszereződött, de a dohányjövődék gondoskodik arról, hogy ezt a nagyobb keresletet is kielégítse. Nincs azonban berendezve arra, hogy ugyanakkor nagyobb mérvű tartalékgyűjtésekre ellátssa a piacot. Elegendő készlettel rendelke-

zik a fogyasztás zavartalan ellátására és ebben a szerepben hosszabb ideig fennakadás nélkül képes kielégíteni az igényeket. A dohányjövődék ebben az évben is a dohánytermelés fokozására törekszik. Az elmúlt évben a háborús nehézségek ellenére lényegesen nagyobb területen termelt dohányt, mint 1940-ben. 1938 óta a dohánytermelőket arra kötelezte, hogy az 1943. évben újból termeljenek dohányt. Így minden remény megvan arra, hogy ebben az esztendőben sokkal nagyobb területen fognak dohányt termelni és ez a fogyasztást teljesen fedezni fogja. Lesz tehát továbbra is elég dohány és semmi ok sincs arra, hogy halmozási lázba essünk. Ha senkinek vásárolni többet, mint amennyi néhány napi szükséglete, a dohányvelátásban nem lesznek zökkenők. (MTI.)

„Adjatok azért a Magyarorszáért, amelynek eljöveteleért imádkozunk!”

A honvédsaládok támogatására adott minden fillér az eljövendő Magyarország záloga.

Hat tüzeset Kolozsvárt egy hét alatt

KOLOZSVÁR, január 15. (Az Ellenzék munkatársától.) Mióta az időjárás hidegebbre fordult, természetesen a lakásokat is jobban kell fűteni, ennek arányában feltűnően sok volt az utóbbi napokban a tüzesetek száma Kolozsváron. Alig egy hét leforgása alatt, hat helyre vonultak ki a tűzoltók kisebb-nagyobb tüzesetekhez. Az egyik tüzeset a Honvéd-utca 116. szám alatt éjjel keletkezett, hol Márk Kálmán telken ismeretlen tettesek felgyújtották: Holder Miksa épületfakerekedő istállóját. A tűzoltók két autófecskendővel vonultak ki a helyszínre és a tüzet negyedórán alatt eloltották. A kár néhány száz pengő, amely biztosítás útján megtérül.

A második tüzeset Egyed Gyuláné dohánygyári munkásnő Magyar-utca 46. sz. alatti lakásában keletkezett egyik délelőtti

A tűzoltók hamarosan eloltották a tüzet, amely ugy keletkezett, hogy Egyed Gyuláné az alagsorban lévő lakásában egy papírcsokba gyújtotta a hamut. A parázstól meggyulladt a papírcsok és felgyújtotta a közelében fekvő fűrészpóros ládát. A kár jelentéktelen.

Ugyancsak belső tűz keletkezett Fehér József Téglás-utca 61. szám alatti házában, ahol a kémény helyett alkalmazott füstelvezető csőtől átlüszesedett a deszkamenyazet, ettől a kátránnyal fedett tetőzet is meggyulladt. A tűzoltóság egy órán át tartó kemény munkával eloltotta a tüzet. A vizsgálat alkalmával megállapították, hogy a tüzet szabálytalan építkezés okozta. A kár jelentéktelen.

Ezenkívül még három jelentéktelen tüzeset történt.

Kállay Miklós miniszterelnök elvállalta a Darányi Diákház bizottság védnöki tisztét

BUDAPEST, január 15. (MOT.) A miniszterelnök fogadta a Darányi Kálmán Diákház Bizottság küldöttségét. A küldöttség élén dr. Balogh Jenő nyugalmazott igazságügyminiszter, v. b. t. t. üdvözölte a miniszterelnököt és felkérte a Darányi Kálmán Diákház védnöki tisztjének elvállalására. A miniszterelnök az üdvözlést még szavakkal köszönte meg, a védnöki tisztet nagy örömmel vállalta.

HUSZONÖTEZER INGYEN EBÉDET OSZTANAK KI NAGYSZALONTA SZEGÉNYEI KÖZÖTT

NAGYSZALONTA, január 15. Tudósítónk jelenti: Arday Aladár nagyszalontai református esperes kezdeményezésére a szociális gondoskodás keretében, akkora pénzüsszeget gyűjtött össze Nagyszalonta lakossága, hogy azal megvalósíthaták a város ingyenebédakcióját. Száz téli napon, naponta 250 ingyenebédet tudnak kiosztani az arra szoruló, főleg iskolás gyermekek és a magukat jövedeleitlen, reászoruló agyak között. Tehát az egész ingyenebédakció során körülbelül 25.000 ingyenebédet osztanak ki a város szegényei számára.

Az Erdélyi Párt hírei

Beiktatták az Erdélyi Párt új nagyváradi vezetőit

NAGYVÁRAD, január 15. Tudósítónk jelenti: Az Erdélyi Párt nagyváradi körzete ünnepi ülés keretében iktatta be szerdán este új választmányát. Ebből az alkalomból az ülés színhelyét, az Európa-étterem helyiségeit zsúfolásig töltötték meg a párttagok. Az ülést Szabó Lajos dr. elnök nyitotta meg. Beszédében megemlékezett az elmúlt esztendő szociális és kulturális munkásságáról. Beszámolt arról, hogy a körzeten 70 szegény család faintségét enyhítették, azonkívül a körzet párttagjai elvállalták egy hadiárva nevelését és gondozását. Azután Kortsáros László képviselő szólalt fel. Beszédében hangsúlyozta, hogy minden magyarnak annyi értéke van, mint amennyi munkát a közösség érdekében végez. Utána Medvigy Ferenc dr. felsőházi tag a Rét hagyományairól, mint Várad legrégebbi városrészéről emlékezett meg. A többi felszólalók közül Paál Árpád dr. képviselő, a pártközi béke megteremtésének szükségességét hangsúlyozta.

Azután beiktatták az új választmányt, amelynek nevében Balogh János főmérnök mondott beszédet.

ZATHURECZKY GYULA ELŐADÁSA BÁNFFYHUNYADON. Csütörtökön délután az Erdélyi Párt kalotaszegi körzetének előadássorozatában Zathureczky Gyula, az Ellenzék főszerkesztője tartott előadást „A magyarság Európában” címmel. Nagyszámú közönség feszült érdeklődéssel követte a magyarság helyzetét az új Európában és azt a magatartást, amelyet hivatása méltó betöltése érdekében tanusítani kell.

Tíz év múlva eltűnik Európából a TBC

A németek most végeztek a tuberkulózis elleni küzdelem európai tervének kidolgozásával. 1914-ben Európában a TBC pusztítása nyomán a népesség 12,4 százaléka halt el, de 1938-ban ez a százalék már 8,6 százalékra esett, sőt Németországban a szociális intézkedések nyomán 5,2 százalékra! A szerzett tapasztalatok és az újabb feltalált gyógyszerek lehetővé teszik, hogy a legpusztítóbb népbetegséget a közeljövőben teljesen visszaszorítsák. Mióta Németországban több mint ötezer TBC-ápoló és 1500. kizárólag ezt a betegséget tanulmányozó orvos áll szolgálatban, a tudóbai veszedelmét sikerült megesemmisíteni. Azt mondják Berlinben, hogy a háború befejezését követő egy évtizeden belül a TBC-nek teljesen el kell tűnnie földrészünkről.

A SZIV ÉS VÉREDÉNYRENDSZER MEGBE-TEGÉDÉSEINEK KEZELÉSÉNél, különösen előrehaladott korban levő egyéneknek, a természetes „Ferenc József” keserűviz, reggel éhgyomorra fél pohárral bevéve, csaknem nélkülözhetetlen segédeszköz, mert erőlködés nélkül, könnyű, lágy székletet biztosít. Kérdezze meg orvosát!

HIREK

A német műanyagipar új eredményei

LIPCESE, január 15. A német kémiai ipar, miután feltárta a növényi alapanyagok, mint a fehért és a sejtanyag belső szerkezetét, hogy értékesítse az így szerzett ismereteket a Zellwolle legkorszerűbb gyártásában, áttért a tisztán molekuláris felépítésű anyagok szintetikus előállítására s alapanyagokként levegőt, vizet, szén, meszet és kén használ fel. Két-féle eljárással dolgozik ezen a téren a kémiai ipar, az egyik a polykondenzáció, a másik a polymerizáció. A polykondenzáció legfőbb alapanyaga a keményíthető mesterséges gyanta s az eljárás maga sajtolással történik. A polymerizáció meleg uton állítja elő a sajtolásra, vagy fröccsöntésre szolgáló anyagot. Az így keletkező műanyagok oldása egy máshoz ragaszthatók, melegítéssel egymáshoz olvashatók. Igen nagyfokú kémiai állandóság és villamos szigetelőképeség jellemzi ezeket s ezért értékesek az elektrotechnikai készülékek gyártásában. Ugyanevezett lágyítók-kal kezelve, fontos anyagot szolgáltatnak a kaucsukiparban, ahol tömítések, bevonatokra és impregnálásra lehet őket felhasználni. A lipcei vásár kiállító körében arra mutatnak rá, hogy a teljesen szintetikus uton előállított sörtek és rostok a lakó- és kémiai műanyagipar élén. Ezek a legerősebb sörtek is türekszik és az említett műanyagok viszkozitásától nyervehetők. A német műanyagipar előhaladásáról és legújabb eredményeiről a lipcei vásár műanyagtermeiben megfelelő időben meggyőző erejű kiállítást is rendeznek majd. (B. E.)

DANIEL ARON ELŐLEPTETÉSE. Dr. Daniel Aron, az Országos Magyar Sajtókamara kitűnő főügyésze az elmúlt napokban jól megérdemelt előléptetésben részesült. A Magánalkalmazottak Biztosító Intézetének igazgatójává nevezték ki. Ez alkalomból nagyszámú tisztelői őszinte szerencsekívánataikat fejezték ki Daniel Aronnak.

A MAGYAR „GYÖNGYÖS BOKRÉTA” SZÉKELYFÖLDI KÖRUTJA

SZÉKELYUDVARHELY. január 15. Tudósítónk jelenti: A magyar gyöngyös bokréta szövetség 84 tagból álló csoportja folyó hó 14-én, csütörtökön indult Budapestről Kolozsvárra. Ott már 41 fővel meggyarapodva indult tovább Szászrégenbe, majd Marosvásárhelyre mennék. Marosvásárhelyről 20-án autóbusszokkal indulnának Székelykeresztúrig. Tovább vonattal Székelyudvarhelyre, ahol két napig fog időzni a gyöngyös bokréta.

A KOLOZSVÁRI MUNKAPIAC HELYZETE. Az Állami Munkaközvetítő Hivatal kolozsvári kirendeltségének értesítése szerint a hivatal keretében 6 asztalos, 1 borbély, 2 betanított gyári munkás, 1 szállodai szakmunkás, 1 vas és fémcszergályos, 1 vas és fémöntő, 1 villanyzerelő, 1 kufutó, 9 takarítónő, 13 háztartási, 2 iparostanonc és 2 jegyzetőnő kaphat munkát. Alkalmazást keres: 2 ács, 8 szatol, 5 gáz és vízvezetékzerelő, 7 borbély, 2 csizmadia, 1 cukrász, 1 faszobrász, 6 géplakatos, 3 gépápoló, 24 gyári munkás, 1 kályhás, 1 kárpitos, 1 kerégyártó, 2 kovács, 2 kőfaragó, 19 kőműves, 1 kőszőlő, 5 akatos, 52 napzámos, 4 sütő, 7 férfiszabó, 3 szabónő, 9 szállodai alkalmazott, 7 szobafestő, 1 szakács, 3 szűcs, 1 vegyszertári ipari munkás, 1 villanyzerelő, 6 macántisztviselő, 3 üzleti alkalmazott, 17 gazdasági alkalmazott, 1 kertész, 1 gazdatiszt, 2 kocsi, 6 szolga, 2 nevelőnő, 3 ápolónő, 11 takarítónő és 14 háztartási.

Minden gazdának nélkülözhetetlen!

Köztelek Zsebnaptár 1943.

A két vastos kötet tartalma: Naptári rész. Posta és távirat-díjak. Bélyegilletékek. Hektár és holdak átszámítása. Régi mértékek átszámítása. Külföldi termény- és árucikkjegyzései. Kamatos kamattábla. 200 oldalas jegyzéknaptár. Szakközlemények. Adózás. Állattenyésztés. Takarmányozás. Tejgazdaság. Növénytermesztés. Gyümölcs-, szőlő és borsgazdaság. Erdészet. Mérési adatok. Gazdasági üzem. A mezőgazdaság intézményei.

A két kötet — 679 oldalon —

6-70 pengőért kapható az

„Ellenzék” könyvesboltban

Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. Védőkre utánvétellel is szállítjuk.

KITONTETÉS. A kormányzó dr. Nyakas Akosnak, a nagybányai OTI-kórház sebész-főorvosának az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásáért a kormányzó elismerést adományozta hadiszalagján a kardokkal.

SZINES VETÍTETTKEPEKKEL kísért előadást tart f. hó 16-án, szombaton délután fél 6 órakor az egyetemi könyvtár előadótermében a Magyar Művelődési és Építész Egyesület kolozsvári osztálya rendezésében Hock István ezékes fővárosi főmérnök és Egyetemi tanulmányi kirándulásáról. Bemutatásra kerül többek között a szerettfalva-déli vasútépítés, valamint a Dévidék és Erdély különböző tájain legújabb létesült, új építkezések. A közérdekű előadáson bárki részt vehet. Beépítés díjtalan.

LAMPL HUGÓ AZ ÖNTÖZÉSÜGYI HIVATAL ÚJ ELNÖKE. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Lampl Hugó miniszteri osztályfőnököt a m. kir. öntözésügyi hivatal elnökévé nevezte ki.

VIVEZETÉKI BERENDEZÉSEK FAGYKÁROK ELLENI MEGVÉDELÉSÉRE céljára a titkellen helyiségekben levő berendezési tárgyak és udvari kutak csapjait, éjszakára és a vízvétel tartósabb szünetelésének idejére, kisse megnyitva hagyni. Az így használatlanul elfolyó víz csekély ellenértéke a fagykárak helyreállításának költségeihez képest elenyésző. Kolozsvár, 1943. január 13. A Vízművek Igazgatósága.

Kiss Ferenc a január 18.-i ujságíró-előadáson elszavalja Dsida Jenő Psalmus Hungaricus-át

Felejthetetlen művészi élményben lesz része a január 18-i ujságíró-előadás közönségének. Kiss Ferenc, a budapesti Nemzeti Színház örökös tagja, az országos hírvagy nagy magyar művész, az ujságírók felkérésére elvállalta, hogy elszavalja néhai Dsida Jenő Psalmus Hungaricus-át. A korán elhunyt fiatal erdélyi költő örökösét alkotása, a Psalmus Hungaricus, amely a leggyönyörűbb hitvallás a magyar sorsváltásáról, amely az idegen uralom alatt nem jelenhetett meg nyomtatásban. Kiss Ferenc ezenkívül elszavalja Reményik Sándor Súlyommadár című költeményét.

Páka Jolán, a kolozsvári Nemzeti Színház kitűnő énekesnője a Lakme Csengettyűáriáját és Erkel Gara Mária c. áriáját fogja előadni.

A január 18-i est szereplőit az ujságírók nevében Finta Zoltán szerkesztő, egyesületi alelnök üdvözlöi. Ezután Hlatky Endre, Nagyvárad város főispánja megnyitóbeszédet mond. Arany Árpád országgyűlési képviselő a bihari szellemről tart előadást. Tabéry Géza novellát olvas fel. Békthy László verseiből szaval, Daróczi Kiss Lajos az „Első éjszaka” c. elbeszélést fogja felolvasni.

Január 18-án Kolozsvárra érkeznek az Országos Magyar Sajtókamara vezetői: Gáspár Jenő igazgató-főtisztviselő és dr. Daniel Aron kamarai főügyész. Gáspár Jenő a nemzeti ujságíró munkáját fogja megkezdni, dr. Daniel Aron pedig a nemzeti öntözésről tart előadást.

A január 18-i ujságíróest országos viszonylatban is kiemelkedő eseménye a magyar kulturális életnek. A jegyelővétel első két napján máris olyan hatalmas érdeklődés nyilvánult meg a közönség részéről, amely mindenképpen méltó a kitűnő szereplőkhöz. Sajnos, a tüzelőanyaghiány miatt az előadást nem lehetett a Színházban megrendezni és így a korlátozott befogadóképességű vármegyeházi díszteremben rendezték meg az ujságírók. Jegyek elővételben kaphatók az MTI Kossuth Lajos-utca 30. szám alatti irodájában. (Telefonszám: 14-38.) Ugyanitt lehet előjegyezni az előadás után a vendégek tiszteletére tartandó társas összejövetelen való részvételre.

A RÉGI ERDÉLY TOLLFORGATÓ NAGYASSZONYAI címen kedves előadást fogunk hallani a napokban Budapesten II. és Kassai hullámhosszán a budapesti stúdióból. Az előadást folyó hó 19-én, kedden este 20 óra 30 perckor Székelyné Solymos Bea tartja.

ELITÉLTÉK AZ ÁRDRÁGITÓ TEJES-ASSZONYT. Nagyváradról jelenti tudósítónk: A nagyváradi törvényszék úzsorabíró-sága tegnap tárgyalta Groza Szilvia nagyváradi környéki földművelőasszony árdrágítási bűnperét. A vádlott 1941. és 1942-ben hónapok kereszttől a hatóságilag megállapított 30-40 filléres ár helyett 50-60 fillérért árultotta a tejet vevőinek. A tárgyaláson az asszony beismerte bűnösségét s azzal védekezett, hogy a vevők ígérték neki annyit, csak vigyen számukra tejet és nem tudta ki-elégíteni vevőit, feljelentették. Hasonló értelemben vallottak a vevők is, akiket tanúként hallgatott ki a törvényszék. A bíróság jogerősen hathónapi börtönrre ítélte az árdrágító falusi menyecskét.

FRANCIA SZAKMUNKÁSOK INDULTAK NEMETORSZÁGBA. Párisból jelenti: Szerdán három vonat indult el a párisi keleti pályaudvarról szakmunkásokkal Németországba. Ugyanakkor nagyobb munkásszállítmányok indultak utnak Franciaország más vidékeiről is. (MTI.)

A KÜLLÖKEMÉNYFALVI IFJUSÁG ELŐADÁSAI. Székelyudvarhelyi tudósítónk jelenti: A küllőkeményfalvi leventék Nagy György és Bálint József tanítók vezetésével jólsikerült betlehemes játékot rendeztek. Az önkéntes adományokból 120 pengő gyűlt össze a Vöröskereszt céljaira. A közönség fiatal-sága ugyancsak nagyszerű előadást rendezett Homoródkeményfalván és Zetelakán is. Előadók a „Piros bugyellár” című színművet. Közreműködtek Miklós Géza, Péter Lajos és Gergely István. Ebből az előadásból is 130 pengő gyűlt össze a Vöröskereszt javára.

„ÁRPÁD” FILMSZÍNHÁZ

mai kezdettel mutatja be a legérdekeltebb magyar filmet!

RÓZSAFABOT

Egy vak lány önfeláldozó szerelmét tárja elénk e film, mely tele van igaz érzésekkel és humanitással. Főszerepben: Szelezky, Rózsahegyi, Ti-

már József, Gózon és Berky Lili. Vasárnap d. e. pontosan fél 12-kor Matiné számozott helyekkel, minden jegy 1 pengő.

CORVIN-LÁNCOT KAPOTT A BOLGÁR MINISZTERELNÖK. Szófiából jelentik: Jungerth-Arnóthy Mihály dr., magyar követ csütörtökön átadta Filov Bogdan miniszterelnöknek és külügyminiszternek, aki egyetemi tanár is, a Corvin-láncot. (MTI.)

A HORVÁT PÉNZÜGYMINISZTER BERLINBEN. Berlinből jelentik: Kosák horvát pénzügyminiszter csütörtökön délelőtt a birodalmi fővárosba érkezett. A horvát és német zászlókkal feldíszított pályaudvaron Schwerin von Krossig birodalmi pénzügyminiszter fogadta. (MTI.)

Kétezer pengő pénzbüntetésre ítélték sajtórágalmazásért Apponyi György grófot

A budapesti büntetőtörvényszék tegnap tárgyalta Apponyi György gróf országgyűlési képviselő sajtórágalmazási bűnperét. A képviselőt Gidófalvy Pál, a Magyar Labdarúgó Szövetség volt kormánybiztos-elnöke jelentette fel egy budapesti napilapban megjelent nyilatkozatáért. Ebben a nyilatkozatában Apponyi megismételte egy képviselőházi interpellációjában tett kijelentését, hogy Gidófalvy, mint kormánybiztos elfogultan intézte a zsidótörvény végrehajtását és azt megelőzően, mint földmészáros helyi tisztviselői tanácsnok és megbízott főispáni titkár állítólag közpénzeket sikkasztott. A tárgyaláson Apponyi védője részletes bizonyítási indítványt terjesztett elő, de azt a bíróság, mint elkéslettel, elutasította. A törvényszék Apponyi György grófot bűnösnek mondotta ki felhatalmazásra hivatalból üldözendő rágalmazás vétségében és ezért 2000 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

Kitartó helytállás

Horváth János hl. őrmester, szakaszparancsnok 1942 augusztus 7-én Korotajok községben ellenséges tüzvérségi és aknavető tüzből kiszálva harcokcsijából, egy másik harcokcsin megsebesült bajtársait megmentette. Tizedikén önként vállalkozott, hogy lövész hiányában válságos helyzetben lévő egyik lövész századnak löszert visz. Vállalkozását, bár az rendkívül veszélyes helyzetbe hozta, végrehajtotta, miáltal a század helyzetét megszilárdította. Tizenharmadikán rendkívül erős ellenséges nyomásban mindaddig kitartott egy válságos helyzetben lévő gyalogos egység mellett, amíg annak erősítés nem érkezett. Helytállásával megmentette a gyalogos egységet a megsemmisüléstől s nagyban hozzájárult az ellenség támadásának feltartóztatásához.

BAKTAY ERVIN, A VILÁGHIRO INDIK KUTATÓ NAGYBÁNYÁRA ÉRKEZIK. Baktay, Körösi Csoma Sándor tibeti utjának követője Nagybanán eredeti fényképfelvételeivel vetített képes előadást tart a nagy székely kutató utjáról. Az előadást január 20-án fogja megtartani a Lendvay-színház nagytermében.

NÉPSZÁMLÁLÁS BULGÁRIÁBAN. Szófiából jelentik: Tavasszal a bolgár belügyminisztérium a statisztikai hivatal legkiválóbb szakembereinek bevonásával a rendőri hatóságok útján népszámlálást hajt végre Macedóniában, Tráciában és a Morava-területen.

Írók és könyvek

Lantos-Kiss Antal:

MI INASOK

Izléses címlap (Márton Lajos rajza) sejteti a könyv tartalmát: a magyar ifjúságnevelés mostohagyermekéről, a tanoncifjúságról szól ez a kötet. Lantos-Kiss Antal ezzel az új könyvével megkülönböztetett helyet vívott ki az ifjúsági írók sorában: a felkapott és dédelgetett diákifjúság után az elhagyott és kevésbé népszerű munkásifjúságra irányítja a közfigyelmet, azzal az evangéliumi okoskodással, hogy a legkisebbekért, a munkásfiúkért tesszük, azt Istennek cselekedjünk. Lantos-Kiss a názáreti ácsstanoncnak, az ifjú Krisztusnak lelki rokonait látja ezekben az elhagyott, felfedezetlen tanoncfiúkban. Mikor elesetségüket, bűneiket írja le, rámutat arra az igényre, amely a szűz és tisztább élet után kiált belőlük s amely segítségkialtásra fel kell figyelnie az ifjúság minden barátjának. A filmszerűen pergő, élvezetes fejezetek, a friss ötvöztetésű írói stílus olyan érdekes és ugyanakkor lélekemelő olvasmányt teszik a könyvet, hogy szívesen odakívánjuk minden munkásifjú kezébe és minden ifjúsági nevelő asztalára. A könyv a Magyar Borár kiadásában jelent meg, Gyöngyösön. Ára 4.00 pengő.

Szabadegyetemi előadások Nagybanán

NAGYBÁNYA. január 15. A kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem tudós statisztikus professzora, dr. Schneller Lajos egyetemi tanár a napokban Nagybanán járt s hosszabb megbeszélést folytatott dr. Szabó Miklós polgármesterrel egy, a kolozsvári egyetem által Nagybanán rendezendő vándor szabadegyetemi előadássorozat tárgyában. Az egyetem elgondolása szerint 24 előadás tartásáról lenne szó, melyeket egyetemi tanárok tartanának, nyolc kiszállás útján, esetenként 3-3 előadással. A teljesen tudományos jellegű előadások február hó hetedikén fogják kezdetüket venni, mely iránt már most igen nagy az érdeklődés.

KINEVEZÉSEK. Nagyváradról jelenti tudósítónk: Scheffler János dr., a szatmári katolikus egyházmegye püspöke, Molnár Károly máramaroszigeti plébánost máramarosi főesperessé, Bártfay Kálmán nagyszőlősi plébánost ugocsa főesperessé nevezte ki.

HARC A FEKETETÖZSDE ELLEN BULGÁRIÁBAN. Szófiából jelentik: A bolgár rendőrség újlag megszigorította a feketetözsde ellen irányuló harcát és ennek során 9 spekulánszt, közöttük négy zsidót, kényszer munkatáborban helyezett el. Az egyik zsidónál nagymennyiségű rejtett sajtó készletet foglaltak le.

UJABB ABESSZINIAI OLASZ TELEPESEK ERKEZTEK VISSZA BRINDIZI KIKÖTŐJÉBE. Rómából jelentik: A Julius Cezar és a Duilio olasz gőzöskék újabb abessziniai olasz telepesekkel futottak be Brindizi kikötőjébe. Fogadtatásukra a kikötőben megjelent Perucsi olasz afrikaiügyi miniszter és a fascista párt számos vezető egyénisége.

Végh József:

Amiről érdemes írni...

Beszédes cáfolat

Erdély közvéleményének nem kell újra bemutatni Németh Kálmán dr.-t, a Bácskába telepített székelyek plébánosát. Munkásságát attól az időtől kezdve ismerjük, amikor mint fiatal kolozsvári lelkész teljes lelkesedéssel állott minden olyan kezdeményezés élére, ahol szegénysorsú magyar családok ügyéről volt szó. Nemzeti küldetést vállalt akkor, amikor elment a bukovinai székelyek közé és József-falva község plébánosa lett. A Bukovinába szakadt székelyek elsősorban plébánosuk energiájának köszönhetik, hogy nem lettek földönfutókká a falujukra csaknem teljesen elpusztító tüzvész után. Németh Kálmán az egész magyar közvélemény figyelmét felhívta a józseffalviak tragédiájára és a kisebbségi sorsban élő magyar társadalom csodával határos áldozatkészségével újraépítette az úszkós romokból Józseffalvát.

A bécsi döntés után hazatelepítették a bukovinai székelyeket. Bácsjózseffalva lett a falujuk elnevezése és itt folytatták munkájukat a felszabadult hazában. A magyar társadalom megdöbbenéssel hallotta a pesti sajtóba becsapott híreket, amelyek arról szóltak, hogy a Bácskába telepített székelyek elégedetlenek, iszákosok és munkakerülők. Ezekre a vádakra a székely község plébánosa most a nyilvánosság előtt méltó módon válaszolt. Az iszákosság vádját ellen azzal bizonyítja, hogy az egész község egyik napról a másikra antialkoholista lett. A munkakerülés gyanúja ellen nincs szükség külön védekezésre. Hiszen ez a nép évszázadokon keresztül a legmosztobább körülmények között biztosította megélhetését a román tengerben. Magyarországról mégsem feledkezett meg egy pillanatra sem. Hogyan lehetne elképzelni azt, hogy magyar földön most egyszerre megváltozott volna és a dolgos székely gazdák-ból munkakerülők lettek? Németh Kálmán szükségesnek tartotta, hogy az egész magyar sajtóban védekezzék a felháborító vádak ellen. Többek között azt is megemlíti, hogy a házagsz hullámvádjai azt is felhőtlan: a bácskai székelyeket kipusztítja a tuberkulózis és az alföldi klíma, a bácskai föld nem nekik való. Ezzel szemben az az igazság, hogy az elmúlt évben csupán 25 haláleset fordult elő, a hősi halottakkal együtt, viszont karácsonykor már a 97. újszülött kis székelyt keresztelték Józseffalván. Ez a tény a legbeszédebb cáfolata a sokféle mende-mondának, amelyekkel semmiképpen sem magyar szívek próbálták elgáncsolni a telepítés sikerét.

Németh Kálmánt jogosan nevezik a józseffalviak apostolának. Mostani sajtómegnyilatkozása is bizonyítja, hogy az apostolok hitével harcbaszáll a gáncsokdók ellen. A budapesti sajtóban megjelent levele a legbeszédebb cáfolat, amely után a rágalmozók kénytelenek szégyenkezve elhallgatni.

A nagyváradi színházi műsor és a református ifjúság

Tanulságos és figyelemreméltó emlékiratot intéztek a nagyváradi református diákok a Szigligeti Színház igazgatóságához. Azt kérték a színháztól, hogy ne csak szórakoztató darabokat vegyen fel a műsorba, hanem fordítson több gondot a magyar színpadi irodalom halhatatlan értékű alkotásainak felújítására. A nagyváradi diákság emlékirata a mai magyar ifjúság korszerűségről tesz gyönyörű tanúbizonyságot. Igazolja, hogy a magyar jövődöntő letéményesei komolyan készülnek az építő munkára. Az igazi művészetet keresik. Színpadon is olyan alkotásokat látnak, amelyek nemzetnevelő szempontból is értékesek. Szembeszállanak azzal az állítással, hogy csak a könnyű operettek és vígjátékok hozhatnak kasszasikert. Bizonyos, hogy a magyar társadalom megszervezését is vállalják, ha a színház vezetősége magyar drámai ciklus megszervezésére határozza el magát. Örömmel üdvözljük ezt a kezdeményezést és hisszük, hogy rövidesen meg lesz a kívánt eredménye.

Szegények szerelme

A külvárosi nyomortanyák életét mutatja be megdöbbentő színekkel Eszterhás István, a kitűnő magyar írók új regénye. Nem az a cél, hogy ezen a helyen könyvismertetést közöljék. Azért foglalkozom ebben a rovatban Eszterhás István új könyvével, mert a „Szegények szerelme” teljesen új irodalmi irányzatot képvisel. Az emberábrázolás meg-rázó eszközeivel mutatja be a proletártanyák mélyén élő embertípusokat. Tévedés lenne azt hinni, hogy a „Szegények szerelme” propaganda regény. Eszterhás István megelégszik azzal, hogy a külváros életét a maga rideg valóságában mutatja be.

Elénk tárja a legszebb külvárosi leány sor-

sát, aki férjhez megy a félbenmaradt mű-egytemi hallgatóhoz, hogy azután a pénz-kepec kedvéért egy önfeláldozó pillanatban el-hagyja, mert nem bírja a fia édesanyjának tudakodásait. Az elhagyott sófő — mert a kenyér miatt sófő lett a műegyetemi hallgatóból — súlyos tüdőbajban megbetegszik. Mégis küzdenie kell a kenyérért. Mert a kül-városok életének lényege, a kenyérért való har-c. és így annak, aki a kenyeret nem be-csüli meg. Az élet regényét varázsolja élénk Eszterhás István könyve, ahol mégis győze-mi vívódik az igazi szerel. A nélkül azon-ban hogy szociális okokat kintana egy er-kölcsi igazságokat vonna le. Az igazi irás-művészet titka éppen az, hogy seholsem un-tat dagályosságával, hanem nevelő hatását a realitások erejében keresi. Az író helyett a tönkment koldusa mondja ki az emberi sors örökzűrvényű igazságát, hogy minden földi hiúság hiábavaló és sokszor egy darabka szá-rz kenyér fejedelmi v. önkényural is nagyobb boldogságot tud adni. A regény ol-vasása köz-ben magunk előtt látjuk azokrak életküzdel-mét, akikről a kegyetlen sors gyakran még a száraz kenyér is megvonja. Az egykori dí-jbirkózó, gyilkolmi indul a kenyérért, hogy az-után melegséggel teljék meg a szíve, mert vé-letlenül jótéteménnyel találkozik. A könyv minden fejezete külön regény. Eszterhás Ist-vánnak még sikerült úgy bemutatni a külön-böző külvárosi típusokat, hogy a könyv egy-séges mesészdőve sehol se szenvedjen csorbát.

Ebben a regényben egészen új oldalról is-mertük meg Eszterhás Istvánt. A „Karafa, musztafa és az akasztófa” című nagy törté-nelmi regény szerzője most a modern nagy-városok eseteit felé fordult. Arra haszná-lja fel az írás erejét, hogy meggondolkoztassa az olvasót a külvárosi sorsról. Felébreszt a

Megszigorítják az ostromállapotot Egyiptomban

ANKARA, január 15. (Stefani.) Kaíri politikai körökben megerősítették azt a hírt, hogy már a legközelebbi jövőben megszigorítják az ostromállapot rendelkezéseit. Több rendeletet készítenek elő, amelyeknek az a céljuk, hogy még nagyobb mértékben megnöveljék Nahas pasa politikai és gazdasági jogait. Ezenkívül korlátozni fogják a sajtónak azt a jogát is, hogy beszámolót közöljön a parlament ülésekről. Az ellenzék heves támadásra készül Nahas pasa hatalmának állandó növekedése miatt. (MTI.)

Életfogytiglani fegyházra változtatta át a honvédevezérkar főnöke a „Jehova Isten tanui” szekta három vezetőjének halálos büntetését

BUDAPEST, január 15. A m. kir. honvédevezérkar főnökének bírósága, mint ítélembíró, most ítélkezett Barta-Weitzdörfer András és vádlottársainak hitlen-ségi bűnügyében. A vezérkar főnökének bírósága Barta-Weitzdörfer András volt bankalkiztet, újpesti lakost, a honvédség-ből való kiesapás kimondása mellett kö-téltálat végrehajtandó halálbüntetésre, Konrád János újpesti illetőségű butorasztalost kötéltálat végrehajtandó halálbüntetésre és Faluvégi Dénes, volt tanítót, kolozsvári lakost, a hadseregből való ki-esapás kimondása mellett kötéltálat vég-rehajtható halálbüntetésre, mint főbünte-tésre, továbbá lefokozásra, mint mellék-büntetésre ítélte. 52 vádlottársukat hat hónaptól életfogytiglani terjedő fegyház-büntetéssel sújtották. További nyolc vád-lott bűnügyét az első honvéd hadtest pa-rancsnokságához tették át. Vitéz Szom-bathelyi Ferenc vezérezredes, a honvéd-vezérkar főnöke a Kormányzó Ur által ráruházott kegyelmi jogával élve, Barta-Weitzdörfer András, Konrád János és Fa-luvégi Dénes halálbüntetését életfogytig-lani fegyházra, mint főbüntetésre, továb-bá 10 évi hivatalvesztésre és politikai jo-gaik ugyanilyen tartamu felfüggesztésére, végül Faluvégi Dénes vádlottat még lefo-kozássra, mint mellékbüntetésre változtat-

szívekben az együttérzést és a szeretetet, ami az íróknak feltétlen sikert, az igaz ügy szol-gálatának pedig nagyfontosságú eredményt je-lent.

Villany hét székely községben

Hét székely községben kigyulladt a vil-lany. Csiklusnád, Csikkozmas, Csiklázar-falva, Csikesekefalva, Csikszentmárton, Csikszentsimon és Csikverebes község-ekben a székelyföldi villamosművek meg-kezdtek az áramszolgáltatást. Alosik hét községének villamosítása az egész erdélyi magyar életben nagy eredményt jelent. Ez volt az első lépés a Székelyföld egységes villamosításához. A fentemlített hét köz-ségben kívül rövidesen újabb községek be-kapcsolására kerül sor, majd folytatódik a munka a többi székelyföldi községek villamosítására. Az áramszolgáltatás be-kapcsolásának ünnepségei alkalmából a felszólalók egyöntetűen megállapították, hogy az illetékes kormánytörvények mel-lett az Erdélyi Párt vezetői fáradhatatlan munkát végeztek a székelyföldi villamosí-tás érdekében. A székely községek és a lakosság méltó módon igyekezik meghá-lálni az érte hozott áldozatot. A közbirtok-ságok mindenhol azonnali vállalk a közvilágítással járó költségeket, a lakos-ság pedig kivétel nélkül bevezettette a villanyt.

Néhány héttel ezelőtt egész közvéle-ményünk az új székelyföldi vasutvonal meg-nyitását ünneplte. Most, hogy a villamo-sítás is megkezdődött, elégtétellel megál-lapíthatjuk, hogy a felszabadult magyar életben igyekezzünk jóvátenni a múlt bü-nét. A székely többet nem kényszerül arra, hogy idegenben keressen megélhetést, hanem a magyar közösségi munkának új gazdasági vállalkozások segítségével leg-erősebb támasza lesz.

A LÉGOLTALMI LIGA GYÜJTETI ÖSSZE A FŐMÉLTÓSÁGU ASSZONY AKCIÓJÁRA SZANT PÉNZADO-MÁNYOKAT

KOLOZSVÁR, január 15. Ismertették a Kor-mányzó (Főméltósága) akcióját, amelyet a hadtávonultak hozzátartozóinak javára orszá-gosan indított. Most közeljük a közönséggel, hogy január 30—február 2-á között a Légo-ltalmi Liga parancsnokai gyűjtőívvel minden lakást felkeresnek, mindenüvé bekopogtatnak és készpénzt gyűjtenek a hadtávonultak hoz-zátartozóinak. Az adományokat a helyszínen a gyűjtőívre való feljegyzéssel ők veszik át. Ezt a nemes mozgalmat minden kétségen felül Kolozsvár lakossága is támogatni fogja és szí-vesen fogadja a gyűjtőket, akik harcotéren küzdő honvédeink hozzátartozóitáiról fáradoznak.

Erdély magyarságához!

Az Erdélyi Magyar Közművelődési Egyesület felhívást kapott a Kormányzó Ur neje Öfőméltósága magas védnöksége alatt működő mozgalom országos vezetőitől, hogy a hadtávonultak és elesettek hozzátartozóinak teli segítségére 1943. január 17-től 1943. február 7-ig tar-tó időszakban meginduló és kizárólag pénzádományokra kiterjedő országos gyűjtési mozgalomba teljes erővel kap-csolódjék bele. A felhívásban az illetékes magas vezetők arra kéri az Emke elnök-ségét, hogy ebben a gyűjtésben központ-jával és vidéki fiókjával együtt a nemes és hazafias cél érdekében minél nagyobb lendülettel vegyen részt és az ország si-kert a maga részéről is legteljesebb haza-fias lelkesedéssel támogassa.

Az Emke régi hagyományaihoz híven, természetesen örömmel fogadta ezt a megtisztelő felhívást és magyar szírel-lel kapcsolódik bele a nemes gyűjté-si mozgalomba, ugyanakkor pedig felkéri összes szervezetét, fiókjait, tagjait és az Emke minden barátját, hogy a szent cél érdekében példamutatóan, minél nagyobb mértékben hozza meg telkesen mindenki a maga kizárólag pénzbeli áldozatát. Nagy nemzeti érdek, hogy a Főméltóságú Assz-ony magas védnöksége a teli gyűjtő-mozgalom minél szebb és minél nagyobb sikert érjen el és hogy a legrettenőbb küzdelmeket férfias daccal és ősi, hősi magyar vitézséggel vállaló honvédeink milyenségen érezzék, hogy a nemzeti és szíve-lelke velük és hozzátartozóikkal együtt érez, de nemcsak érez, de éretülk cselekszik is, példát mutatva az igazi nemzeti összetartásra.

Az Emke tehát mindenki szívéhez szól-va, felhívja összes fiókjait, szervezeteit, tagjait és az összes Emke-barátokat, hogy adományukat a fenti idő alatt (1943. I. 17—II. 7. között) juttassák el központjához (Magyar-u. 1. sz.). Az elnökség gon-doskodni fog, hogy az adományok meg-felelő nyugtázás mellett azonnal jussanak el az országos mozgalom irányítóhoz.

Az adományokat időnként a lapokban nyugtázní fogjuk.

Minden igaz érzésű magyarnak szíve és lehetőségei szerint meg kell hoznia a szent célért a maga készséges áldozatát és hisszük, hogy a magas helyről jött hí-rő szó egész Erdély lelkében mély és nagy visszhangot is nyer. Nemzetünk szent ha-gyományai, honvédeink hősiessége, ma-gyar önértetünk és így közösségi érzésünk követelik ezt.

Szívek táruljatok meg és adjatok!

gróf BÉLDI KÁLMÁN elnök.

DR. SZATHMÁRY LAJOS

ügyv. alelnök.

WALTER GYULA titkár.

Az Emke által a Főméltóságú Asszony teli segélyakciójára kezdeményezett gyűjtés megindult. Eddig a következő adomá-nyok folytak be az Emke központjához:

Gróf Béli Kálmán felsőházi tag, az Emke elnöke P 1000
Az Emke P 1000
Az Emke tisztviselői kara P 200
Összesen: P 2200

A gyűjtést folytatjuk.

Az Emke elnöksége.

JANUÁR 31-IG ÉRVÉNYESEK A KÖ-ZÉPISKOLÁSOK VASUTI MENETJEGY IGAZOLVÁNYA. A MÁV igazgatósága a középiskolai (középfokú iskolai) tanulók ala-csonyabb kocsiosztályú menetjegy váltására jogosító igazolványai a karácsonyi szünidei szelvények érvénye tartamán január 31-ig bezárólag meghosszabbította. (MOT.)

ADAKOZZUNK

a 99.000 SZ. esekklapon

a Főméltóságú Kormányzó né teli segélyakciójára!

Tarka hírek a nagyvilágból

Egy bátor hajós

Egy híres argentin sportember: Vito Dumas, múlt év szeptemberében érkezett meg a délafrikai Cape Townba, hogy Buenos-Ayresből érkezett az Atlanti-óceánra át kis vitorlásán, 74 nap alatt, igen viharos tengeren. Szeptember 14-én indult újra a tengernek Vito Dumas és amint az újszándi Wellingtonból jelentik, december 29-én érkezett meg utjának végállomására. A száznegyvennapos indiai-óceáni utat több nagy vihart ért meg a szerencsés és bátor hajós kis hajója.

Művész, aki cipőket lopott

Egy firenzei táncos és revüszínész, Filippo Rinaldo, szerződés nélkül létezett Velencében. A napokban ott vendégszerelőt Ria Ruskaja híres orosz baletje és Rinaldo nagyon szerette volna látni az előadást. Pénze azonban nem volt. Ellop-ta hát házigazdájára két pár cipőt, eladta és megnézte az előadást. Azonban a dolog kiderült és a fiatal táncost letartóztatták. Védekezésül azt mondta, hogy egy táncművésznek kötelessége megnézni az orosz balet előadását. A bíróság azonban nem értékelte lelkeségét és lecsukta az ifjú táncost.

Háborus propaganda az amerikai filmgyártásban

Olasz lapok Lisszabonból kapott amerikai újságok alapján írják, hogy mennyire a háborus propaganda hatása alatt áll az amerikai filmgyártás mostanában. A legtöbbet játszott amerikai film pillanatában az Egyesült Államokban és szövetségeseiknél az „Ut Marokkóba” című propaganda darab, mely rikító színekkel felnyitva hirdeti Eisenhower északafrikai bevonulását. Az amerikai mindenben reklámoz és népszerűsítést kereső izlését bizonyítja a film kísérőzeneje, azaz egy dal, amelyet most már egész Amerikában mindenki énekel és fütyül. „Mag, megyek Marokkóba!” Ennek a dalnak harsogása

alatt pereget a gondosan rendezett propagandafilm, melyhez egy vaskos férfihang üvölti és szuggálja a közönségnek jó amerikai módra, hogy: „Ide nézzetek, ez a világ legnagyobb háborúja!”

Szegény ember szerencséje

Középsvédorság Lund nevű városában élt egy szegény órásmester. Apjáról rámarad kis boltocskájában sok lim-lom között őrzött egy régi dohányszelencét is. Az utóbbi időben nagyon megszorult, eladogatott egyet-mást, többek között elvitte az egyik antikváriushoz a régi szelencét is. Ekkor derült ki, hogy felbecsülhetetlen érték volt birtokában. A szelence II. Gusztáv Adolf, a nagy svéd király tulajdona volt valaha, a harminceves háború idején. Felírta „Defensor Fidei, Protector Religionis” és több más jeltől szakértők ezt kétségtelenül megállapították. Most a stockholmi múzeum vette meg hatalmas összegért az értékes szelencét a szegény órásmestertől.

Egy olasz orvos tragikus halála

Dr. Romolo Romano arezói orvos, a napokban egy betegéhez szedett gépkocsiján Quaratába. Egy Giuseppe Capotti nevű földművest kezdett itt régebben, ki már a javulás útján volt. A beteg ezen az utolsó orvosi viziten meghöszönte a doktornak a lelkiismeretes gyógykezelést, kifizette honoráriumát és megkínálta pálinkával. Az orvos hazafelé az uton rosszul lett, utolsó erőfeszítésével még beérkezett Arezoba, azonban már nem lehetett segíteni rajta. Methyalkohol mérgezésben meghalt. Betege — aki szintén ivott a pálinkából — ugyancsak nagyon beteg lett, de már túl van az életveszélyen.

Aki Verdivel muzsikált

Most halt meg Rómában Domizio Laurini, a száznegy esztendősen zenetanár és művész, aki Verdivel együtt bejárta az egész világot. Olaszország egyik leghíresebb fuvószenésze volt a matuzsálemi kor Laurini mester, aki Mascagnival is sokat muzsikált.

Nem jó ikernek lenni

Tragikomikus esetről számolnak be a

kopenhágai lapok. Két fiatal munkás, csaknem ugyanabban az időben eljegyzett két feltűnően szép ikernővér, Cora és Margaretha Swensont. A két lány annyira hasonlított egymáshoz, hogy csak az édesanyjuk tudta megkülönböztetni őket. A napokban az egyik vőlegény meglátta

Corát vőlegényével az utcán összebujva, odament és inzultálta szegény Corát is, a fiút is. Ekkor derült ki, hogy az ő menyasszonya Margaretha. A lányok megkülönböztetésül ezután rózsaszín és kék szalagot hordanak, inzultusok elkerülése végett.

Apróhirdetések

Apróhirdetések díja szavanként 7 fillér, vastagabb szedéssel 14 fillér, a legkisebb hirdetés díja tíz szóig 70 fillér. Állást keresők részére szavanként 4 fillér, vastagabb szedéssel 8 fillér. A legolcsóbb apróhirdetés állást keresők részére 40 fillér. Kezelési költség: Cím a kiadóban és jelzés hirdetések után 20 fillér. Kedvezményes árak nagyobb kötéseknek. — Apróhirdetések előre fizetendők. Vidékről bélyegeken beküldhetők.

Házasság és levelezés

„MÉLYÉRZÉSÜ” jelígre levél van, kérem sürgősen átvenni. 0155

VEGYES

ELVESZETT alacsony, fehér, Pici nevű pincsi kutyám, hátán világosbarna folttal. — Megtaláló jutalom ellenében hozza el dr. Lörenz Béláné címére, Arany János-utca 11. sz. I. emelet. 0116

A BEFAGYOTT vízvezetékert falbontás nélkül villamos készülékkel kioltasztom. — Budai, Wesselényi-utca 22. F

SAKSZERÜEN készülnek gyógyhaskók, sérvkötők, gyógycipőbetétek, támfűzők, járógépek, műlábak. Zoványi-nál, Unió-utca 6. 0149

ADÁS-VÉTEL

MODERN, alig használt kicsi konyhakredenc, kombinált szekrény, fehér fém háló berendezés olcsón eladó. Kádár-utca 12. — Ocskabutoraktár. Használt butorokat vegszek. Szabó. F 230

KERESEK megvételre egy nagy jég szekrényt mérszárszékre. Cím Zsigmond király-u. 19. 102

KERESEK megvételre egy darab posztóványológépet és egy gyalpufesűt. Cím Zsigmond király-utca 19. 103

REKAMIE olcsón eladó. Széchenyi-tér 24. Udvar, ajtó 2. F 230

NOI téli és átmeneti kabát, teljesen új, sürgősen eladó. Hirsch szalon, Hegedűs Sándor 14. 0129

ELADÓ két keveset használt női ruha. Fiuknak is alkalmas. Jókai-utca 19. ajtó 7. 0133

NEGYÜLESEK, ujonnan generáljavított, fényezett Polski Fiat sürgősen eladó. Érdeklődni lehet 24—54. telefonszám, 20-as mellék. Gy 276

KÖZPONTBAN forgalmas étkezde, amely biztos megélhetést nyújt, teljes felszereléssel azonnal átad. Cím a kiadóban. F 341

DIJNYETES szőlőtől törzskönyvezett máltai pincsi kölykök eladó. Király-utca 19. Kovács. F 500

FEKETE női csikóbunda eladó. Kovács. Király-utca 19. F 500

ZONGORA, rövid, bécsi gyártmány, eladó. Szentgyörgy-utca 2. II. 8. 108

ÜZLETBERENDEZÉS eladó. Malom-utca 12. Bíró Józsefné. 0149

JÖMENETELU ruhátár elutazás miatt eladó. Cím a kiadóban. 0158

Kolozsvári főtéri uridivat üzlet lehetőleg szakmabeli keresztény tőkés társat keres. Bővebbet: Szilágyi Ferenc Kolozsvár, Kismester-u. 12. 119

ALKALMAZÁS

A Ra. K. A. Sz. Kolozsvári Autóbusz vállalat jegykezelő szolgálatra női személyesket felvételre havi fizetés 120—130 és 140 pengő. Magasabb fizetési osztályba saját ügyességgel juthat rövid időn belül. Jelentkezni minden napon reggel 8-tól 1 óráig Honvéd-utca 57. sz. alatt.

IRODAI gyakorlatlalt bíró tisztviselőt keres kolozsvári cég. Szolgálat raktári iroda vezetés. Igények és referenciák megjelölésével kérésüket kérjük „Nyersbőr” jelíge alatt a kiadóra leadni. 109

PÉNZTÁRNOKNÓ állást kaphat. Cím a kiadóban. 111

KERESEK azonnali belépésre pénztárosnő, férfi is lehet, aki büfé kezeléséhez is ért, óvadékkal. Cím a kiadóban. 0145

FŐZNI tudó gyermekkezelőnő azonnalra, vagy 15-re keresek. Gyulai Pál-utca 9. 0142

FIJ, jutalék és utiköltséggel intelligens urakat, vagy hölgyeket előfizető szerzőnek felvesszünk. Ajánlatokat Erdélyi napilapok jelígre a kiadóra kérünk.

UGYES fiatal büffiséggel felvétetik. Szuhányi sörözőben. Mátyás-tér 3. 0156

VARRÓLEÁNYOKAT állandó munkára keres ÉVA gyermekruházterem, Mátyás-tér 26. 0157

ÁLLAST KERES

PERFEKT magyar, német és román nyelvtudással bíró uridő nevezőnek menne, vidékre is. Cím a kiadóban. 0150

KORIRNOK családi okokból cserél, vagy új állást keres. „5 évi gyakorlat” jelígre 0161

INGATLAN ÉS LAKÁS

ATTILA-UT környékén eladó 4 és 2 szobás komfortos villa 60.000 pengőért. Ingatlanforgalmi iroda, Mátyás király-tér 19.

SÜRGŐSEN eladó 2800 négyzetméter gyümölcsös, víz, villany, megfelel három házhelynek, 11.000 pengő. Ingatlanforgalmi iroda, Mátyás király-tér 19. F 470

2700 négyzetméter gyümölcsös A'ta-ut környékén, 3 házhelynek megfelelő, víz, villany. Ingatlanközvetítő iroda, Mátyás király-tér 19. F 470

ELCSERELNÉM Fellegvári kaszárnya közelében levő régi bérleti 2 szobás, gyümölcsös-kertes lakóházat belvárosi egy, vagy kétszobás lakással. Cím a kiadóban. 117

JANUÁR

15

PÉNTEK

SZÍNHÁZ · MOZI · RÁDIÓ

A nap ke 7 óra 45 perckor, nyugszik 16 óra 35 perckor. A hold ke 12 óra 41 perckor, nyugszik 2 óra 6 perckor.

A protestáns naptár szerint Lóránt, a római naptár szerint Remete Szent Pál, az újgörög naptár szerint Pál remete, az ógörög naptár szerint (január 2.) Szilveszter napja van.

Emlékeztető.

1849 január 15-én Aulich honvédezredes csapatai Turcsoknál (Körmöcbányától északra) példaadó hősiességgel ütköztek meg Gótz osztrák tábornok nagy technikai fölényben levő seregével.

Társadalmi események.

A MANSZ előadássorozatában:

Délután 6-kor: Dr. Móricz Dénesnek, a gyermekgyógyászati klinika igazgatójának előadása a városháza dísztermében: „A gyermek helyes táplálása a mai háborús időben” címmel.

Kolozsvár thj. sz. ktr. város Népművelési Bizottságának kulturális előadásai:

A Petőfi-utcai állami népiszkolában: Délután 6—7 órakor: Forgács Ferencné: A konyhakertből; 7—8 órakor: Bartha Lajos: A honvédelmünkről tart előadást.

A Nagy Lajos király-utcai állami népiszkolában: D. u. fél 6—fél 7 órakor: Simon József: Az egri csillagokról; Gaál Imre: A tiszta erkölcsről tart előadást.

A NMK előadássorozatában:

Este 8 órakor: Dr. Csák István vetített képek előadása a nemibetegségekről az Apor-utca 7. szám alatt.

Szolgáltatós gyógyszertárak

1943 január 10-től 17-ig a következő gyógyszertárak teljesítenek éjszakai szolgálatot: Mátyás király, Mátyás király-tér 5. (Telefon: 24—80.) Apostol, Wesselényi-utca 30. (Telefon: 17—02.) Palóczy, Magyar-utca 13. (Telefon: 17—05.) Isteni gondviselés, Mússolini-utca 33. (Telefon: 10—65.)

Muzeumok

Erdélyi Múzeum őskori, római, népvándorlási, iparművészeti és művészeti tárai. Remissance képművészeti. Bácsa-u. 2. sz. Nyitva 9—13 óráig.

Állattani Múzeum. Mikó-utca 5. szám. Nyitva 9—12 óráig. Megtekintése bejelentendő az OMH kirendeltségben.

Botanikus Múzeum. A Botanikus-kertben, Majális-u. 42. Nyitva: 9—13, 15—18 óráig.

Egyetemi Könyvtár

Nyitva hétköznapiokon délelőtt 8—1-ig és délután 3—8-ig. A népkönyvtár nyitva (vasárnap is) délután 3—9-ig.

A KOLOZSVÁRI NEMZETI SZÍNHÁZ HETI MŰSORA

Január 15-én, pénteken este fél 7 órakor: TOSCA. Napi bérlet A. 18. szám és Opera-bérlet 9. szám. Opera helyárák.

Január 16-án, szombaton este fél 7-kor: A SZABIN NŐK ELARBLÁSA. Napi bérlet 19. Rendes helyárák.

Január 17-én vasárnap délután fél 3-kor: SEVILLAI BORBÉLY. Olcsó helyárák, Opera-előadás.

Január 17-én, vasárnap este fél 7 órakor: A SZABIN NŐK ELARBLÁSA. Napi bérlet A. 19. szám. Rendes helyárák.

Január 18-án, hétfőn este fél 7 órakor: VÉN DIOFA. A Tizes Szervezet előadása. Jegyeket a pénztár nem árusít.

A KOLOZSVÁRI NEMZETI SZÍNHÁZ HETI MŰSORA A SZINKÖRÖN

1943. január 16-án, szombat este fél 7 órakor: SZÁZ PIROS RÓZSA. Mérsékelt helyárákkal.

1943. január 17-én, vasárnap délután fél 3 órakor: TOKAJI ASZU. Mérsékelt helyárákkal.

1943. január 17-én, vasárnap este fél 7 órakor: GYERGYÓI BAL. Mérsékelt helyárákkal.

MOZIK MŰSORA:

ÁRPÁD: RÓZSAFABOT. Egy vak leány önfeláldozó szerelmét tárja elénk a film, mely tele van igaz érzéssel és humanitással. Főszerepben: Szelezky, Rózsahegy, Timár József, Gózon, Berki Lili. Vasárnap délelőtt fél 12 órakor Matiné, szombat délután fél 3 órakor Matiné, 1 pengő.

CORVIN (volt Royal): NEGYLCVAS HINTŐ Főszereplők: Szemere Vera, Hajmássy Miklós, Turay Ida, Mily Gerő, Vizváry Mariska és a két Petnes.

ERDÉLY: A mai idők magyar filmje: UZENET A VOLGAPARTROL. Irta Babay József. Főszerepben: Sárdy János, Tóth Julia, Bi-hary József, Pethes Ferenc, Vágóné Margit, K. Boóc Lajos. Előadások kezdete 3, 5, 7. Vasárnap d. e. 11 órai kezdettel matinéelőadás.

EGYETEM: EGY SZIV MEGÁLL. (Karádi Katalin, Uray Tivadar, Nagy István.) Vasárnap délelőtt 11 órakor és délután fél 2 órakor két rendkívüli előadás. Egy sziv megáll.

MÁTYÁS KIRÁLY: FÉRFIHÜSEG. Az első film kolozsvári felvételekkel. Főszereplők: Tolnay, Páger, Bulla. Előtte legújabb magyar és UFA hirdető. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

RÁKÓCZI: TÁNCOLO BECS. Két tánciskola háborúban kacagató története. — Fősz.: Paul Hörbiger, Hans Moser, Elfie Mayerhofer. Legújabb hirdető. Következő műsor: Gentry fészek.

RÁDIÓ

SZOMBAT, JANUÁR 16.

BUDAPEST I.: 5.40 Uzen az otthon. 5.40 Ebresztő, torna. 7 Hírek, közlemények, reggeli zene. 10.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 10.15 Katonazene. 11.15 Veress Endre énekel. 11.40 A szász hűvéreseket változatos elkészítési módjai. Felolvasás. 12 Hangszó, fohász, Himnusz. 12.10 Országos Postaszolgálat. 12.40 Hírek. 13.20 Időjelzés, vízállásjelzés. 13.30 Honvédeink éneke. 14 Légierők fuvószenekara. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15 Ártolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 15.20 Filmrészlet. 16 Szép magyar novella. Sipusz humorcsokor. Felolvasás. 16.20 Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven. 16.45 Időjelzés, hírek. 17 Cigányzene. 17.30 Sennyei Vera verseket mond. 17.45 Jazz-zongorasímkák. 18 Laczkó Géza elbeszélése. 18.20 Könnnyű zene. 19.05 Hangképek innen-onnan. 19.35 Mindenből mindenkinek. 21 Márkus László csevegése. 21.20 Berlini városi Opera zenekara. 21.40 Hírek. 22.05 Hangképek a magyar—német rendőrtisztai vívómérkőzésről. 22.20 Cigányzene. 22.50 Táncczene. 23.15 Szórakoztató zene. 23.45 Hírek.

ARAGONIT IRÓKÉSZLETEK, HÁ-MUTALOK, KÖNYVTARTÓK remek kivitelben kaphatók az „Ellenzék” könyvesboltban, Kolozsvár, Mátyás király-tér 9.

SPORT

Megváltoztatták az NB I. sorsolását!

Az új sorsolás súlyos esapást jelent a város sportjára mivel egyszerre játszanak idegenben és idehaza a csapatok

KOLOZSVÁR. Jelentettük, hogy az MLSz kisorsolta az NB I. tavaszi fordulóját, mely február 28-án kezdődik. A sorsolás körül azonban igen nagy zavarok álltak elő, ami különösen a kolozsvári egyesületeket anyagilag súlyosan érinti. Ugyanis a már nyilvánosságra hozott NB I. sorsolást, mely úgy a Bástya, mint a KMAV szempontjából kintinően volt összeállítva, fővárosi lapjelentések szerint megváltoztatták! Az új sorsolás szerint úgy a KAC, Bástya, mint a KMAV egy és ugyanazon napon játszik le a tavaszi fordulóban kolozsvári mérkőzéseiket és ugyancsak minden vasárnap egyszerre játszanak idegenben is! Az bizonyos, hogy a sorsolás összeállításánál vagy nem vették tudomásul a kolozsvári két NB II-es csapat kérését, vagy pedig valahol súlyos hiba csuszhatott be. Az NB I.-ben a KAC február 28-án a Ferencvárossal Budapest, március 7-én Kolozsváron a Haladás-sal, 14-én Csepelen, 21-én újra idehaza a Szolnok ellen, 28-án Nagyvárádán a NAC-al, április 4-én Kolozsváron a Garamúval, 11-én Kispesztén, 18-án idehaza a SalBTC vel, 25-én Újpesten, május 2-án Kolozsváron az UAC ellen, május 9-én Szegeden, 23-án idehaza a DiMAVAG-al, 30-án a Vasas ellen Budapest, június 13-án ugyancsak a fővárosban a Törekvés ellen, míg utolsó bajnoki mérkőzését a KAC a tavaszi fordulóban a hivatalosan kiadott sorsolás szerint Kolozsváron játssza az Elektromos ellen.

Ugyanakkor az MLSz az NB II. Mátyás-csoportjának sorsolását a következőképpen ejtette meg:

Március 21: NSE—N. Törekvés, MPMT—CSAK, Bástya—MSE, KMAV—DVSC, MMÁV—B. Törekvés.

Március 28: MSE—CSAK, KMAV—Bástya, B. Törekvés—MPMT, DVSC—NSE, N. Törekvés—KMAV.

Április 4: CSAK—N. Törekvés, NSE—MSE, MPTE—DVSC, Bástya—B. Törekvés, KMAV—MMÁV.

Április 11: MSE—KMAV, CSAK—Bástya, NSE—MPMT, DVSC—MMÁV, N. Törekvés—B. Törekvés.

Április 18: MPMT—N. Törekvés, Bástya—NSE, KMAV—CSAK, MMÁV—MSE, B. Törekvés—DVSC.

Április 25: MSE—B. Törekvés, CSAK—MMÁV, NSE—KMAV, MPMT—Bástya, N. Törekvés—DVSC.

Május 2: KMAV—MPMT, MMÁV—NSE, B. Törekvés—CSAK, DVSC—MSE, N. Törekvés—Bástya.

Május 9: MSE—N. Törekvés, CSAK—DVSC, NSE—B. Törekvés, MPMT—MMÁV, Bástya—KMAV.

Május 16: MSE—MPMT, CSAK—NSE, DVSC—Bástya, B. Törekvés—KMAV, N. Törekvés—MMÁV.

A fenti sorsolásban az előállók a pályaválasztók. Bár a többi csoportokban február 21-én, majd március 7-én kezdődnek meg a küzdelmek, az MLSz helyetadva a DVSC kérésének, úgy döntött, hogy a Mátyás-csoport küzdelmei március 21-én kezdődnek meg és így az öt csoport egyszerre május 16-án fejezi be mérkőzéseit, mikor is megkezdődnek a selejtezőmérkőzések az NB I.-be való bejutásért.

Legjobb összeállításban veszi fel a harcot a CsSC ellen a KKE

KOLOZSVÁR. A KKE jégkorongcsapata nagyban készül a vasárnapi csikszereidai és a jövő szerdai MSE elleni mérkőzésére. A kolozsvári együttes, mely egész héten szorgalmas edzésekkel készült vasárnapi mérkőzésére, a legjobb összeállításban áll ki, hogy a siker reményében vegye fel a harcot a kitűnő játékerőt képviselő csikszereidai jégkorongcsapattal szemben. A CsTE, mely az MSE ellen az első fordulóban 1:1 arányban, eldöntetlenül játszott, ugyancsak készül a KKE elleni mérkőzésre. Az együttes szerdán az egyik csikszereidai vegyescsapat ellen 8:2 arányban győzött. Császár 3, Bíró 3, Schmidt és Fodor góljaival. Ma, pénteken este a CsTE Marosvásárhelyen az MSE ellen játszik a kerületi bajnoksáért, majd a szombat déli gyorsan Kolozsvárra érkezik, hogy vasárnap délelőtt fél 11 órakor a KKE ellen küzdjön.

meg az erdélyi kerület jégkorongbajnokságainak során, melynek első két helyezettje jut fel az országos vidéki bajnokság döntőjébe.

Javulás útján van a súlyosan sérült Páll Béla

KOLOZSVÁR. Mint ismeretes, az őrsi Elektromos—KAC mérkőzésen Páll Béla, a piros-fehérek kitűnő fedezetjátékosa, Buzási-vál történt összecsapása folytán válperec-törést szenvedett. A kiváló játékos vállát közvetlen a mérkőzés utáni napon gipszbe helyezték, melyet most vettek le róla. Az újabb orvosi vizsgálat azonban azt állapította meg, hogy a törés helyén az egyik csont még nem forrt teljesen össze és így körülbelül 10 nap múlva Páll Béla egy kisebb operáción kell még keresztülessen. Orvosi véleményezés szerint azonban a hónap végéig teljesen rendbejön és így február első napjaiban egyesületének színeiben újra megkezdheti edzéseit. Így a tegnapi közölt 17 játékoson kívül Páll Béla a 18-ik játékos, aki a KAC-nak tavasszal rendelkezésére áll.

A Magyar Vívószövetség IX. kerületének hivatalos közleménye

Az MVSz IX. kerületének elnöksége ezenfelül felhívja az összes vívósporttal foglalkozó egyesületeket, valamint az összes vívókat és vívónőket, hogy amatőr igazolványaik meg-

hosszabbításának, illetőleg kiállításának elintézésére végezt 1943 január 19-ik alulírottánál feltétlenül jelentkezzenek.

Az MVSz felhívja az érdekelteket, hogy országos, nyílt versenyeken, a szövetségi tag-egyesületek vívói és vívónői csak akkor indulhatnak, ha érvényes igazolványukat a verseny helyén a versenyvezetőségnek, illetőleg a szövetségi képviselőnek bemutatják.

Az amatőr igazolványok kiállítása és érvényesítése a Szele Márton ifj. cég irodahelyiségében (Kolozsvár, Király-utca 21—23. sz., 1. emelet) a fenti határidőig minden nap 17 és 18 óra között történik.

Amatőr igazolványt csak tiszta keresztény származású amatőr versenyzők részére lehet kiállítani és érvényesíteni. (MVSz. rendeletének 2. paragrafusa.)

Az új igazolványokat lebélyegzett fényképpel és 1943. évi érvényesítési bélyeggel kell ellátni, a régiéket csupán az 1943. évi érvényesítési bélyeggel kell felülbélyegezni.

Az igazolványok érvényesítéséért 3 pengő, új igazolványokért 3,60 pengő fizetendő. Kolozsvár, 1943 január 14.

Szele Márton ifj.
az MVSz. IX. kerületének főtitkára.

A KAC vasárnapi műsoros és táncos sportdelutánját szokatlanul nagy érdeklődés előzi meg. A sportdelután műsorán a Nemzeti Színház és az Operaház legnépszerűbb tagjai lépnek fel, akik kitűnő ének- és táncszámokkal fogják szórakoztatni a közönséget. Az előzetesből ítélve, bizonyára ezután is szufolt ház fogja megtekinteni a KAC január 17-iki sportdelutánját, amelyre jegyek még szombat este hat óráig kaphatók elővételben az Angyal drogériában, Wesselényi-utca 23. szám alatt. A KAC sportdelutánja pontban 6 órakor kezdődik és 11 órakor fejeződik be.

KÖZGAZDASÁG

Mezőgazdasági gépeket juttat a földművelésügyi miniszter a gazdáknak

Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter a mezőgazdaságfejlesztő törvényben kapott felhatalmazás alapján a gazdák talajművelési és vetési munkájának előmozdítása céljából kedvezményes áru mezőgazdasági vontató (traktor) vetőgép és fogatos talajművelő eszközöket (éke, tárcsa, borona, lókapa) kis- és gazdák számára juttatni. A vontatókat (traktorokat) elsősorban gazdasági gépszövetkezetek, gazdakörök, vagy más gazdatszervezetek, esetleg másirányú szövetkezetek géphasználati társaságai igényelhetik. Egeszben kivételesen kaphatnak mezőgazdasági vontatót a kellő anyagi erővel rendelkező gazdasági bérmunkát végző vállalkozók is. A vetőgépeknek és fogatos talajművelő eszközöknek szintén a fentiek az irányadók. A fent említett közlekedési igénylésénél a gépek, vagy eszközök vételárának 25—50 százalékát állami támogatásképpen a földművelésügyi tárca vállalja. A vételár fennmaradó részét a juttatásban részesülő termelő köteles előre megfizetni. Vetőgépekből és a fogatos talajművelő eszközökből egészen kivételesen a 100 holdon aluli gazdák igényeit is figyelembe lehet venni, de csak az esetben, ha a gazdaszövetkezetek, gazdakörök, vagy más gazdatszervezetek részéről megfelelő igény nem mutatkozik. Az egyes gazdák számára történő juttatásnál azonban vetőgépek és fogatos talajművelő eszközöknek legfeljebb 25 százalékát viseli a földművelésügyi tárca. A vételár megmaradó részét ilyen esetben a juttatott gazda köteles előre megfizetni. A szállítási költségek min-

den esetben a géphez és eszközökhöz juttatott szövetkezet, gazdakör, társulat, vagy egyes gazdát terhelik. A gép és eszközök lebonyolítását a földművelésügyi minisztérium a kerületi mezőgazdasági kamarákra, illetőleg Erdély területén a földművelésügyi minisztérium erdélyi kirendeltségére bízta. A földművelésügyi minisztérium nyomtatásos formában felhívja a gazdák figyelmét arra, hogy a mezőgazdasági vontató vetőgép, illetve fogatos talajművelő eszköz iránti kérelmükkel a területileg illetékes mezőgazdasági kamarához, illetőleg Erdély területén az erdélyi kirendeltségekhez kell fordulni.

Báró Bánffy Dániel földművelésügyi miniszter mezőgazdaságfejlesztési munkatervének megfelelően az elmúlt évek kezeit jóval meghaladó mennyiségű eredeti nemesített és utántermesztett zab és sör-árpá vetőmag kiosztását rendelte el. Az akcióban mintegy 381 vagon zab és 272 vagon sörárpavetőmag kerül kiosztásra. Eredeti nemesített vetőmagot állami akcióban csak a továbbszaporításra vállalkozó nagyobb gazdák kaphatnak. Utántermesztett zab és sörárpavetőmagnál az igénylést a 100 katasztrális holdon feletti gazdák pedig közvetlenül a m. kir. növénytermelési hivatalnál jelenthetik be. Az utántermesztett vetőmagért az alapáron felül 8 pengő szaporítói felárnak a felét, vagyis mázsánként 4 pengőt kell az igénylőnek megfizetnie. A felár másik felét és a vasúti szállítási, valamint az adminisztrációs költséget itt is a kincstár vállalja. (MTI.)

A kolozsvári iparkamara alá tartozó ipartestületek illetékességi beosztása

KOLOZSVÁR, január 15. Több oldalról felemelő óhajra közöljük a iparkamara rendeletét, mely a kolozsvári iparkamara-hoz tartozó ipartestületek területi illetékességét határozza meg. A beosztás a következő:

Kolozsvármegye területén: Bánffyújnyad és Vidéke Ipartestület. Székhelye Bánffyújnyad m. város, működési területe Bánffyújnyad m. város, bánffyújnyadi járás, hidalmási járás: Középlak és Nyerce községek.

Kolozsvár és Vidéke Ipartestület. Székhelye Kolozsvár thj. város. Működési területe Kolozsvár thj. város, Nádasmenti járás. Hidalmási járás. Kolozsborsai járás. Kolozsvári járás. Egeresi szolgabírói kirendeltség.

Szilágyvármegye területén. Szilágycséh és Vidéke Ipartestület. Székhelye Szilágycséh, működési területe: Szilágycséhi járás. Alsószopori járás: Rábca, Bikácsfalva, Bogdánd, Hadad, Hadadnádásd, Somfalu, Szer, Szilágykond, Szilágykövesd, Szilágynyíres.

Zilah és Vidéke Ipartestület. Székhelye Zilah m. város, működési területe Zilah m. város, zilahi járás.

Tasnád és Vidéke Ipartestület. Székhelye:

Tasnád, működési területe tasnádi járás, alsószopori járásból a következő községek: Akos, Alsószopor, Dobra, Felsőszopor, Girókuta, Krasznacégy, Krasznamihályfalva, Nántú, Rákosterebes, Újnémet, Zálnok.

Szilágyosmlyó és Vidéke Ipartestület. Székhelye Szilágyosmlyó m. város, működési területe: Szilágyosmlyó m. város, szilágyosmlyói járás, krasznai járás, Alsószopori járásból a következő községek: Kisdersida, Nagydersida, Ökörítő, Sarmaság, Szilágydomoszló, Szilágyzigeti.

Zsibói Járasi Ipartestület. Székhelye Zsibó, működési területe zsibói járás.

Szolnok-Dobokavármegye területén: Dés és Vidéke Ipartestület. Székhelye Dés m. város, működési területe: Dés m. város, Bethleni járás. Szamosújvár és Vidéke Ipartestület. Székhelye Szamosújvár m. város, működési területe: Szamosújvár m. város, kékesi járás.

Beszterce-Naszódvármegye területén: Beszterce-Naszód Vármegyei Ipartestület. Székhelye: Beszterce m. város, működési területe: Beszterce m. város, Besztercei Alsójárási, Besztercei Felsőjárási, Naszód járás, Óradnai járás.

Megváltozott az üzlethelyiségek igénybevételére vonatkozó rendelet

A múlt év január hónapjában megjelent 590—M. E. számú rendelet szabályozta az üzlet, illetve műhelyhelyiségek igénybevételét arra az esetre, ha a kereskedő, vagy iparost nem jelölték ki költőforgalmu cikkek árusítására. A gyakorlatban ez a rendelet azonban nehézségeknek bizonyult és meg kellett változtatni. A régi rendeletet felváltó rendelet 6. paragrafusa két lényegi újítást hozott. Az első, hogy nemcsak a kijelöléshez kötött forgalmu cikkek forgatombahozatalára ki nem jelölt kereskedő helyiséget lehet igénybevenni, hanem azokat is, akik az áruval ellátható kereskedők névjegyzékébe nincsenek felvéve, mint pl. vaskereskedelemben. A másik változás pedig az, hogy míg a régi rendelet szerint a kijelöléstől egy év kellett elmúlnon és ez év alatt kellett az üzleti forgalomnak a ki nem jelölés folytán 60 százalékkal csökkent, addig az új rendeletben nem kell a kijelölés után egy esztendeig várni, mert a helyiség igénybevételéhez elég az, ha az illető ki nem jelölt kereskedőnek, vagy iparosnak a kereskedők kijelölését megelőző üzleti évben a költőforgalmu áruk árusítása üzleti forgalmának 60 százalékát tette ki.

Mit bír ki a jég?

Honvédeink arcvonalán számtalan apró kis mellék ér, kisebb folyó torkollik bele a Don-folyóba, azonkívül pedig sok helyen vízközlés, mozsár tarkítja a honvédség által megszállva tartott orosz síkságot. Ezek a vizek a tél beálltával jórészen befagytak és tetejüket jégpáncél fedi be. Jó időben csónakokkal, tutajokkal, ladikkokkal kelnek át honvédek a vizeken, vagy ahol az ellenséges helyzet megengedi, ott hidakat vernek. Hidak azonban nagyon kevés helyen állnak rendelkezésre, mert az óriási kiterjedésű orosz térségben bizony nem lehet mindenütt hidakat venni a vizeken át. A járórok és kisebb kiküldött felderítő vagy biztosító csapatok kénytelenek úgy átkelni a vízi akadályokon, ahogyan tudnak. Nyáron vagy átgázolnak, vagy átszúznak, vagy tutajokon átkelnek a folyókön, télen azonban kénytelenek a jégtakarón át elérni a túlsó partot. A jégnek csak az tud átkelni, aki ismeri a jégvastagság, teherbíró képességét, mert nem valami kellemes különösen járművekkel mély vízbe a nagy hidegben beszakadni. A jég vastagságát igen könnyen meg lehet állapítani úgy, hogy a jeget a rácsakánnyal, vagy bátyával valahol betörtjük. Azonban vigyázni kell, hogy a jeget nem közvetlenül a part mellett kell megvizsgálni, mert legtöbbször a partmenti jég vékonyabb, mint beljebb. Ha a jég négy centiméter vastag, akkor azon a sílécél felszerelt honvédek 4—5 méter távokra nyugodtan átkelhetnek. 5 centiméter vastag jég a gyalog közlekedő honvédeknek is bírja, ha azok öt méterre követik egymást. Ha a jég eléri a 10 centiméteres vastagságot, akkor azon a menetoszlop is átmehet és lovasok egyenkint, egy sorban, 15 centis jégen olyan szárok is átkelhetnek egymástól 15 méter távolságban, amelyeknek teljes súlya 2000 kilogramm. 20 centis jégen egymástól 20 méter távolságban 5 tonna súlyú tehergépkocsik is átkelhetnek. A 35 centiméteres jégen 13 tonna súlyú járművek kelhetnek át, ha azok egymástól 30 méterre haladnak. 50 centiméter vastag jég pedig már a 45 tonnás járműveket is elbírja, de azoknak legalább 50 méter távokra kell egymástól haladni. A jégen való áthaladáskor a jég vastagságát gyakran kell ellenőrizni az olvadás okozta gyengülés miatt.

A ZSIDÓ HASZONBÉRLETEK FELMONDÁSAVAL KAPCSOLATOS ELJÁRÁSOK GYORSÍTÁSA ÉS EGYSZERÜSÍTÉSE A Budapesti Közlöny közli a 140—1943. M. E. számú kormányrendeletet a zsidók mező- és erdőgazdasági ingatlanairól szóló 1942-XV. törvényeknek a zsidók által hasznabérlet ingatlanok visszaszolgáltatásával és az ingóságok átvételével kapcsolatos egyes rendelkezések tárgyában. A rendelet értelmében abban az esetben, ha a nemzsidó ingatlanajdons a zsidó hasznabérletnek felmondott s a felmondás alapján per indul, a bíróság soronkívül jár el és az átadás kérdésében a hasznabérbeadó kérelmére részletekkel határoz. A bíróság a hasznabérbeadó kérelmére ítéletét az érvényes végrehajtathatóság nyilvánítja, azonban az átadást biztosítékadástól teheti függővé. A biztosíték kérdésében szakértőt meghallgatni nem kell s a biztosíték nem lehet nagyobb mint a hasznabérbeadó által átvett ingóságok értékének egyhatoda, tehát az az összeg, amit az átvételkor a törvény értelmében per nélkül is fizetni kell. A rendelet kimondja azt is, hogy ha az átengedése kötelező alapján ingóságokat vettek át az ingóságokra további végrehajtási cselekményt sem bírój utón, sem közadók módjára fogalatositani nem lehet. Ilyen esetben a megszerzett jogok azonban az ingóságokért járó térítést terhelik.

ÖNMŰKÖDŐ IRONOK, EZÜST IRONOK egy-, két-, négyzsinű ironbetéttel, nagy választékban az „Ellenzék” könyvesboltban, Kolozsvár, Mátyás király-tér 9. kaphatók.

A Szovjet borzalmas közállapotáról számol be a Daily Mail tudósítója

Gent, január 15. (MTI.) A Német Távirati Iroda közli: Londonból jelentik: A Daily Mail északamerikai tudósítója nemrégén tért vissza az Egyesült Államokba a Szovjet-Unióból. Most cikkeket közöl a Szovjet belső viszonyairól. A Szovjet ipara — írja — távolról sem olyan teljesítőképese, mint volt a háború elején. A hatalmas területi veszteségek katasztrófális hatással jártak, mert a Szovjet nagy, anyagban gazdag területeket és egész ipari vidékeket veszített el, másfelől ebben a háborúban a Szovjet már ijesztő veszteségeket szenvedett emberben is. A mezőgazdaság helyzete már régen kétségbeesett és egyre rosszabbodik. Az élelmiszerek több mint 35 százalékát adagolják, a nemadagolt árak pedig csak megfizethetetlenül magas áron kaphatók. Így pl. egy font mész magyarázatra átszámítva 180 pengő, egy font rozsminőségű hús a zúgkereskedelemben 75 pengő, a tojás valósággal drágaságnak számít. Egy darab tojásért 10—12 pengőt fizetnek. Aki véletlenül hozzá tud jutni egy csésze tejhez, 18—20 pengőt fizet érte. Élénk a csempeskedés, bár a hatóság tiltja. Egy font kenyértől egy pár cipőtől pat cserélnek. Egy üveg vodkától egy márk burgonyát. Nem kétséges, hogy az oroszok nagy része ezen a télen éhezik és sokan nem érik meg a tavaszt. Az élelmiszerek utáni sóvárgás olyan nagy, hogyha valakinek sikerül egy darab kenyeret vásárolnia, nem viszi haza, hanem nyomban megesz. Az állami tisztviselők is megelégednek magatartásukról, ha ennyivalól látnak. Hivatalos fogadásokon az asztalnál úgy viselkednek, mintha napok óta nem ettek volna. Megtörténik, hogy minden fogást végig esznek, azután pedig újra kezdik az egészet. Háztartási eszközök a Szovjetben már egyáltalán nem kaphatók. Moszkva legnagyobb áruháza valósággal vigasztalan képet mutat. Az ötemeletes épületben már csak üres asz-

talok és átványok vannak. A lakosság ruházata teljesen lerongyolódott. Cipőt, amely a tél hidege ellen véd, egyáltalán nem kapni. Mivel áru már nincs, a legtöbb üzlet és vendéglő bezárt. Azt a kevés számú vendéglőt, ahol még lehet enni kapni, a belföldieknek

nem szabad látogatniuk, mert ide csak külföldiek járhatnak. Ugyanez a helyzet az orvosi ellátásban és az ápolói személyzetben is. Kórházakban csak magasállású tisztviselők és katonák keznek, a lakosság nagy tömege betegség esetén magára hagyottan vergődik.

Montgomery támadása várható Afrikában

BERLIN, január 15. (MTI—Interf.) A német—olasz páncélos hadsereg szerdán több sikeres járőrvallalkozást hajtott végre, amelyek a felderítésben fontos eredménnyel jártak. Néhány helyen brit állásokat is elfoglaltak. A 8. brit hadsereg első hullámainak kötelei most már lényegében befejezték felvonulásukat, úgyhogy számítani lehet a legközelebbi napokban Montgomery újabb támadására. Magán a partmenti műuton állanak a 44-ik és az 51-ik brit gyalogos hadosztály, tőlük délre a 10-ik páncélos hadosztály, míg a déli szárnyon a 7-ik páncélos hadosztály, valamint a Giraud és De Gaulle-féle csapatmaradványok újzélandi hadosztállyal és segédnépekkel. Az utóbbi napokban az arcvonal közelébe érkezett még az 1. brit páncélos hadosztály és az 50-ik gyalogos hadosztály is. Mögöttük ragozódik egy brit és indiai hadosztály. A világosan mutatkozó brit támadó készüllet szemben a német—olasz páncélos hadsereg elvégezte a kellő intézkedést. Mindenekelőtt a tengely légi hadereje mért kemény csapásokat a britekre. A német—olasz páncélos hadsereg által az utóbbi időben ejtett foglyok felszerelése feltűnően rossz volt. Az angoloknak különösen téli ruhájuk nincs.

Az első hajót, amelynek a téli felszerelést kellett volna meghoznia, még az ősszel megterpedt, egy másik gőzöst decemberben súlyosítottak el, úgyhogy Montgomery csapatainak ruházata túlnyomóan csak vékony ingből és rövid nadrágból áll. A 8. hadsereg hadosztályai között emiatt a megbetegedések jelentékeny kieséseket okoznak annál inkább, mert a köpeny és takaró is kevés.

AZ ANGOLSZÁSZOK GYUJTÓBOMBÁT DOBTAK A HÍVŐKKEL TELT MECSETRE

TUNISZ, január 15. (MTI—Stefani.) Az angol és az amerikai repülőök Tuniszban a muzulmánok kegyhelyei közül bombázták Sidi ben Hassen scialli Marabu sirját is, amely a Galozzi-magaslaton fekszik. A Marabu sirját igen nagy tiszteletben tartja a tunéziai lakosság. Több gyújtóbomba esett a mecsetre is, amely — éppen pénteknap lévén — zsufolva volt hívőkkel.

A franciákat küldik az amerikaiak a veszedelmesebb feladatok megoldására

BERLIN, jan. 15. (MTI.) A Nemzetközi Tájékoztató Iroda a következőket közli a tunéziai hadszíntéren folyó harcokról: Közép-Tunéziában az Atlasz-hegység keleti nyulányainál szerdán élénk harci tevékenység folyt. Francia disszidens csapatok nagyobb erővel támadást intéztek egy széles arcvonal több pontján a tengely előretolt állásai ellen. A támadó arcvonalnak a déli részén szerdán este még nem fejeződtek be a harcok. Kedden, a déli órákban, hosszabb tüzéségi előkészület után rohamra indultak a német ál-

lások ellen. Itt azonban a német fegyverek hatásos gyorstűzzel fogadták őket. Alig egy óra harc után 17 páncélos maradt az utvonalon. Gyalogságuk nagy vereséget szenvedett. A megmaradt harcokosok pedig rendetlen meneküléssel ösztönlőttek vissza. A német gránátosok gyors elhagyásával a franciák egyenesen a német állások és az ellenfél maradványait kiinduló állásaikon tulra vetették vissza. A német csapatok e harcokban igen sok foglyot ejtettek, köztük több tisztet, akik a legnagyobb elkeserődéssel nyilatkoztak

az amerikaiakról, akik az arcvonal mögött tartózkodnak és minden veszélyes helyre a franciákat küldik ki. Az amerikaiak ígéreteket tettek a disszidens francia csapatoknak, hogy korszerű páncélkoscsikat és más értékes fegyvereket kapnak. Az inváziós seregek nyilvánvalóan még a tunéziai hadszíntéren sem elégedettek a fegyverekkel, amelyeket a franciák a foglaltságba esett francia tisztek közül ketten kihallgatásuk során azt kérték, hogy vegyék fel őket a keleti arcvonalon küzdő francia légió kötelékébe.

fűszerkereskedők elszámolandó jegyeiket egy erre a célra szolgáló kísérő-ívről nyújtják be a közellátási hivatalhoz, naponta 8—10 óra között s már másnap, ugyancsak 8—10 óra között átvehetik a közellátási hivatal illetékes osztályán elszámolásuk elismervényét. A közellátási hivatal a Baross Szövetség vezetőjével azért állapodott meg az új elszámolási rendszer minél hamarabbi bevezetésében, hogy a kereskedőknek ne kelljen — mint eddig — sokszor napokig várakozni, amíg a közellátási hivattal elszámolhatták jegyeiket.

A közellátási hivatal utasítása értelmében a fűszerkereskedőknek legkésőbb szombatig el kell számolniuk a közellátási hivattal termény-jegyeiket.

Szabadegyetemet létesítenek az e. délyi városokban

A népnevelés ügye ma már nem csupán terv, hanem megszervezett, állandó jellegű intézményekben komoly eredményeket mutat fel. Most egy új mozgalom indult meg, még pedig a magyar értelmiség továbbképzésére, egyetemes magyar és nemzeti szemléletének kialakítására, öntudatosítására.

A kolozsvári Ferenc József Tudományegyetem tanácsa Egyetemi Népművelő Bizottságot alapított, amelynek feladata szabadegyetemek létesítése az erdélyi városokban, mégpedig Marosvásárhelyen, Csíkszeredán, Székelyudvarhelyen, Sepsiszentgyörgyön, Besztercén, esetleg Nagyváradon. Ebben a nem-munkában a professzorok a legszebb feladatot vállalták magukra. Az önkéntes küldetés sok munkával és fáradsággal jár, de a lelkes professzori kar, élén a Rector Magnificussal, minden áldozatra kész a cél érdekében.

A városok kulturális vezetői is a legnagyobb lelkesedéssel fogadták a gyönyörű gondolatot s ez a kölcsönös lelkesedés teszi lehetővé, hogy már a legközelebbi hetekben megkezdődnek és a meleg idő beköszöntéig tartanak hetenként több napon a szabadegyetemi előadások.

A vidéki városok szabadegyetemein előreláthatólag a kolozsvári egyetem tanári kara mintegy 120 előadást tart, de számításba kell venni a helyi előadók nagy számát is. A kérdések három előadásban kerülnek kifejtésre, s minden egyes előadást vita követi. Az előadások elsősorban magyarságismerettel, a magyar önismerettel, népismerettel, az alkotmányossággal, irodalommal, az erdélyi lakosság kialakulásának viszonyaival foglalkoznak.

Szabálvott a légióalmai állategészségügyi mentő-ládák előállítását és forralmát

A Budapesti Közlönyben rendelet jelent meg a polgári légióalmai állategészségügyi mentő-ládák előállításának és forgalmának szabályozásáról. A rendelet részletesen meghatározza, milyenek kell lenni a légióalmai állategészségügyi mentő-ládáknak és kimondja, hogy csak a követelményeknek megfelelő légióalmai egészségügyi mentő-ládák szabad előállítani és forgalomba hozni. A ládákat csak földművelésügyi miniszteri engedéllyel lehet üzleti forgalomba hozni. A földművelésügyi miniszter az előállítást ellenőrizheti és a felhasználó alapanyagokból vizsgálat céljára mintákat vehet.

VILLÁMHIRDETÉS

SÜRGŐSEN eladó 5 hold föld, fele része gyümölcsös, új ház, 2 szoba, konvha, csukott veranda, pince és 10 darab marhának istálló. 40.000 pengő, kolozsvári határban. — Ingatlanforgalmi iroda, Mátyás király-tér 19. F 470

ELADÓ ház Tisza István-ut 4. szám alatt. Értekezni kizárólag Szász Sándor tulajdonosai, délután 2—4-ig. Ugyanők kizárva. 0151

ELADNÁM központhoz közeli 3 szobás komfortos, kertes villámot. Esetleg elcserelem budapesti örök lakással. Telefonon 10—46. 456

FÜRDŐSZOBÁS garsoniér butorozva kiadó. Vas-utca 1. Megtekinthető 2—4-ig. 0131

FŐUTON eladó masszív jövedelmező ház, 1x3 szobás, fürdőszobás és 2x2 szobás, fürdőszobás lakással és 3 szoba és 2500 négyzetméter eviműveléssel. 70.000 pengő. Inat-lanközvetítő iroda, Mátyás király-tér 19. F 470

BÖRNOTESZK, BÖRTÁRCÁK minden színben és minőségben az „Ellenzék” könyvesboltban kaphatók. Kolozsvár, Mátyás király-tér 9.

ELLENZÉK politikai napilap

Felolós szerkesztő:

ZATHURECZKY GYULA

Felolós kiadó:

VITA SÁNDOR

SÁNDOR PÁL ÉS SZACSVAY ANNAMÁRIA ESKÜVŐJE

Tegnap délelőtt tartotta meg esküvőjét Sándor Pál, a magyarlóposi csillámpalabánya vezetője Szacsvay Annamáriával. Sándor Pál több évig dolgozott chilei nagyvállalatoknál, majd kolozsvári lapoknál helyezkedett el s tudósítói minőségben több évig volt egy kolozsvári lap marosvásárhelyi tudósítója. Felesége: Szacsvay Annamária, Kolozsvár városának népjóléti ügyosztályánál volt tisztviselő és értékes munkát fejtett ki az ügyosztály szociális munkásságában.

ELŐLÉPTETÉSEK A TANÁRI KARBAN

A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Török Sándor kolozsvári gimnáziumi rendes tanárt az állami középiskolai és a velük egy tekintet alá eső többi tanár részére megállapított és a VI. fizetési osztály 3. fokozatának megfelelő 10. fizetési fokozatba előléptette. (MTI.)

MEGHÍVÓ. A „Méhkas” könyv, papír és írószerszámok, mint a „Szövetség” központ tagja, Kolozsvár, Mátyás király-tér 2., 1943. évi január hó 22-én délután fél 6 órakor a szövetségi helyiségében rendes közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok vonatkozó szakasza értelmében meghívottak. Napirend: 1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgya. 2. Zárómadások megvizsgálása és a felmentvény megadása. 3. Mérleg megállapítása. 4. Tisztajövedelem felosztása. (Veszteség leírása). 5. Az igazgatóság 3 tagjának választása. 6. A felügyelőbizottság 6 tagjának választása. 7. Az 1943. évi költségvetés tárgya. 8. Indítványok. A felügyelőbizottság által megvizsgált 1942. évi mérleg a szövetségi helyiségében kifüggesztett és mindenki által megtekinthető. Kolozsvár, 1943. évi január hó 14-én. Az igazgatóság

Az Egyesült Államok hadiköltségvetése majdnem annyit tesz, mint Roosevelt 10 éves elnökségének összes kiadásai

ZÜRICH, január 15. Roosevelt elnök január 1-én a kongresszus elé terjesztette az Egyesült Államok háborús költségvetését, amellyel kapcsolatosan az United Press azt írja, hogy a 100 milliárdos költségvetésiirányzat csak 22 milliárd dollárral

marad el azoknak a kiadásoknak az összege mögött, amelyek Roosevelt utolsó 10 éves hivatali ténykedésének idején terheltek az államháztartást. Ezalatt az idő alatt az Egyesült Államok adósságai 90 milliárd dollárral növekedtek. (B. É.)

Pénteken lép életbe a fűszerkereskedők közszükségleti cikkek jegyeinek új elszámolási rendszere

KOLOZSVÁR, január 15. A Baross Szövetség fűszerszakosztálya Lehocz József és Kiss Károly elnökletével fontos értekezletet tartott, amelyen résztvett a közellátási hivatal megbízásából Mersich Andor aljegyző is. Az aljegyző ismertette a kolozsvári fűszerszakosztály tagjai előtt a közszükségleti cikkek jegyeinek új elszámolási rendjét a közellátási hivattal. Az új elszámolási rendszer pénteken lép életbe s ennek értelmében a

zö is. Az aljegyző ismertette a kolozsvári fűszerszakosztály tagjai előtt a közszükségleti cikkek jegyeinek új elszámolási rendjét a közellátási hivattal. Az új elszámolási rendszer pénteken lép életbe s ennek értelmében a

Dsida Jenő

örökéletű alkotását, a nyomtatásban még meg nem jelent

Psalmus Hungaricus-t,

a magyar sorsvállalás leggyönyörűbb hitvallását szavalja el

KISS FERENC

az újságírók január 18-i Bihari est-jén a Vármegyeház dísztermében.

Jegyek előjegyezhetők a Magyar Távirati Iroda Kossuth Lajos-utca 30. szám alatti irodájában.

A Minerva Irodalmi és Nyomdai Műintézet Rt. nyomása. Felelős vezető MAJOR JÓZSEF.